
Klimabarometeret 2018

CONCITO's klimabarometer har siden 2010 afdækket danskernes viden og holdninger til en lang række klimaspørgsmål. Dette års undersøgelse viser en stadig stærkere klimaopinion i den danske befolkning, som blandt andet kan aflæses i en fortsat stigende bekymring for klimaforandringerne samt en øget anerkendelse af, at grøn omstilling er en forudsætning for fremtidens vækst og velfærd.

Over halvdelen af danskerne peger nu på, at politikernes indsats for at bremse klimaforandringerne kan få betydning for, hvor de sætter deres kryds ved næste folketingsvalg, og knap halvdelen mener, at klimapolitik er et af de vigtigste temaer at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg.

Endelig synes der at være appetit på en mere klimavenlig livsstil i en stadig større del af befolkningen, og over halvdelen mener nu, at det vil være nødvendigt at ændre levevis for at løse klimaudfordringen.

Rapport

Udgivet: Juni 2018

Forfatter: Michael Minter

Støttet af: VILLUM FONDEN

Indhold

Indledning.....	4
Sammenfatning og analyse.....	5
Stigende bekymring og styrket folkeligt mandat til grøn omstilling	5
Vurdering af klimapolitisk handlekraft på retur for alle partier	6
Stigende anerkendelse af, at det vil være nødvendigt at ændre levevis	8
1. Hvad mener og ved danskerne om klimaet?	10
1.1. Hvor alvorligt et problem er de globale klimaforandringer?	11
1.2. Hvilke konsekvenser vil klimaforandringerne få i din levetid?	12
1.3. I hvilken grad oplever du at klimaforandringerne påvirker dig der hvor du bor?	13
1.4. Hvor bekymret er du for, at klimaforandringerne vil være til skade for dig personligt?	14
1.5. Er grøn omstilling en forudsætning for vækst og velfærd?	15
1.6. Må grøn omstilling koste penge og kraftanstrengelser på kort sigt?	16
1.7. Betyder det noget for dig om Danmarks klimainsats er blandt de mest ambitiøse i verden?	17
1.8. Hvad er de tungest vejende grunde til at vi i Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringer?	18
1.10. Bør Danmark være blandt de bedste lande, når det drejer sig om at udvikle løsninger til den grønne omstilling?	21
1.11. Er der sammenhæng mellem høje politiske ambitioner på klima- og energiområdet og skabelsen af grøn vækst og arbejdspladser?	22
1.12. Er det vigtigt, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i, hvordan vi håndterer klimaudfordringen?	23
1.13. Hvor stort et ansvar har forskellige aktører for at bidrage til at håndtere klimaudfordringen?	24
2. Hvad forventer danskerne af politikerne?	25
2.1. I hvilken grad viser partierne klimapolitisk handlekraft?	26
2.2. Ønsker vælgerne at deres parti gør mere for klimaet?	29
2.3. Er klimaforandringer et vigtigt tema ved næste folketingsvalg?	30
2.4. Hvilke temaer er vigtigst at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg?	31
2.5. Bør kommunerne prioritere investeringer i bæredygtige løsninger?	33
2.6. Bør politikerne indføre tiltag, der kan reducere klimapåvirkningen af vores forbrug?	34

3. Hvad kan og vil danskerne selv gøre?	35
3.1. Har du gjort noget for at mindske dit eget bidrag til udledning af drivhusgasser?	36
3.2. Hvad er dit primære motiv for klimavenlige handlinger?	36
3.3. Hvad har du gjort for at mindske udledningen af drivhusgasser?	37
3.4. Hvilke tiltag tror du betyder mest for danskernes personlige udslip af drivhusgasser?	38
3.5. Er det til at gennemskue, hvilke varer der er mest klimavenlige?	39
3.6. I hvor høj grad forbindes forbruget af nye materielle goder med livskvalitet?	39
3.7. Er det nødvendigt at ændre levevis eller kan teknologi løse klimaudfordringen?	40
3.8. Er du positivt eller negativt indstillet overfor brugen af nye fødevareteknologier?	41
3.9. Er det svært at få den nødvendige næring med hovedsagelig plantebaseret mad?	42
Kilder	43

Indledning

Klimabarometeret er CONCITO's løbende måling af den danske befolknings viden om og holdning til klimaudfordringen. Den første udgave af Klimabarometeret blev udgivet i februar 2010.

Klimabarometeret 2018 er baseret på en holdningsundersøgelse fra Analyse Danmark blandt 1076 repræsentativt udvalgte danskere, mens denne afrapportering og analyse er udarbejdet af programleder i CONCITO, Michael Minter.

Dataindsamlingen fandt sted i perioden 30. maj til 12. juni 2018 og er gennemført med et web-baseret spørgeskema. Stikprøven er udtrukket tilfældigt og stratificeret på køn, alder og geografi (region), så den afspejler befolkningssammensætningen på disse parametre. Data er vægtet på køn, alder og region iht. Danmarks Statistiks fordelinger og seneste folketingsvalg jf. Indenrigsministeriets fordelinger.

Klimabarometeret måler udviklingen på tre områder:

1. Hvad mener og ved danskerne om klimaet?
2. Hvad forventer danskerne af politikerne og de politiske institutioner i forhold til klimaudfordringen?
3. Hvad kan og vil danskerne selv gøre for at modvirke den globale opvarmning?

Flere af spørgsmålene på de tre områder er identiske med spørgsmålene i tidligere målinger, så eventuelle ændringer i holdningen hos befolkningen kan følges over tid. På den måde er Klimabarometeret den eneste danske analyse, der over flere år afdækker udviklingen i befolkningens holdning til klimaudfordringen, dens konsekvenser og løsninger. Flere figurer i rapporten redegør desuden for besvarelserne opdelt efter hvilket parti respondenterne stemte på ved sidste folketingsvalg samt køn, alder og geografi.

Som udgangspunkt bør der tages det generelle forbehold ved enhver form for repræsentativ spørgeskemaundersøgelse, at der altid vil være en usikkerhed knyttet til besvarelserne. Derudover har respondenterne i netop denne undersøgelse svaret på 27 spørgsmål i træk om klimaudfordringen, og kan derfor være mere bevidste om klimaudfordringen i besvarelserne, end de normalt ville være. Spørgsmålene er ikke stillet i samme rækkefølge som de fremstilles i denne rapport.

Med disse forbehold in mente, er det vores håb, at Klimabarometeret kan være med til at øge bevidstheden hos både politikere, erhvervsliv og befolkning om danskernes viden og holdninger på klimaområdet – og dermed inspirere til yderligere handling.

Sammenfatning og analyse

Stigende bekymring og styrket folkeligt mandat til grøn omstilling

Klimabarometeret 2018 viser, at en stigende andel af danskerne betragter de globale klimaforandringer som et alvorligt problem. 46 pct. mener, at det er et "meget alvorligt problem", mens 42 pct. mener, at det "i nogen grad" er alvorligt. Kun 1 pct. mener, at det "slet ikke" er et alvorligt problem. Andelen der betragter klimaforandringer som et "meget alvorligt problem" er stadig størst blandt oppositionspartiernes vælgere, kvinder og unge (fig. 1.1.).

Danskerne har stadig stort fokus på de mulige lokale konsekvenser af klimaforandringer som "mere ekstreme storme og skybrud" (73 pct.) samt "stigende vandstand" (65 pct.), og får i stigende grad øjnene op for risici som "flere og større tørkeområder" og "øget mangel på rent drikkevand" – sandsynligvis som følge af den udsædvanligt varme og tørre forsommer i 2018. Sidstnævnte risici tager et ordentligt hop og bliver i 2018 nævnt af hhv. 59 pct. og 52 pct., mens de blot blev nævnt af hhv. 48 pct. og 40 pct. i 2016 (fig. 1.2.).

Lidt flere danskere end tidligere (25 pct.) oplever i dag, at klimaforandringerne "i høj grad" eller "i nogen grad" påvirker dem der, hvor de bor (fig. 1.3.). Andelen der "i høj grad" eller "i nogen grad" er bekymrede for, at klimaforandringerne vil være til skade for dem i deres levetid er også steget fra 41 pct. i 2016 til 48 pct. i 2018 (fig. 1.4.).

Det folkelige mandat til en ambitiøs grøn omstilling ser ud til at blive stadig stærkere. 73 pct. (mod 67 pct. i 2016) er helt eller delvist enige i, at grøn omstilling af Danmarks produktions- og forbrugsmønstre er en afgørende forudsætning for at skabe vækst og velfærd i fremtiden. 75 pct. (mod 70 pct. i 2016) erklærer sig helt eller delvist enige i, at den grønne omstilling gerne må koste penge og kraftanstrengelser på kort sigt, hvis indsatsen giver samfundsmæssig gevinst på langt sigt. Der er stadig størst opbakning til den grønne omstilling blandt oppositionspartiernes vælgere, men også betydelig opbakning blandt regeringsblokkens vælgere, hvor eksempelvis 67 pct. (mod 62 pct. i 2016) af Venstres vælgere og 72 pct. (mod 70 pct. i 2016) af Konservatives vælgere erklærer sig enige i, at omstillingen gerne må koste noget på kort sigt (fig. 1.5. og 1.6.).

72 pct. (mod 67 pct. i 2016) svarer, at det i høj grad eller i nogen grad betyder noget for dem om Danmarks klimaindsats er blandt de mest ambitiøse i verden. Kun 8 pct. mener, at dette slet ikke betyder noget. Frontløberrollen er særligt værdsat blandt de unge, kvinderne og oppositionspartiernes vælgere, men også blandt regeringsblokkens vælgere, hvor langt over halvdelen af både Venstres, Konservatives og Dansk Folkepartis vælgere sætter pris på, at Danmarks klimaindsats er blandt de mest ambitiøse (fig. 1.7.).

De tungest vejende grunde til, at vi i Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringer er, ligesom i 2016, vores ansvar overfor kommende generationer (80 pct.) og beskyttelse af naturens levesteder og arter (62 pct.). Herefter kommer ansvaret overfor verdens fattige og mest udsatte (33 pct.) og mindre risiko for krige og folkevandringer (23 pct.). Mange synes dermed i højere grad at koble behovet for klimahandling til de forventede lang-

sigtede konsekvenser for vores efterkommere og naturen end til nuværende aktuelle konsekvenser i mere udsatte lande. Derudover er det bemærkelsesværdigt, at en relativt stor del af oppositionspartiernes vælgere fortsat peger på ansvaret overfor verdens fattige og mest udsatte som en tungtvejende grund til klimahandling, mens relativt stor del af regeringsblokkens vælgere peger på behovet for vækst og beskæftigelse som en tungtvejende grund (fig. 1.8.).

Som et led i CONCITO-initiativet om "Danmark som grøn vindernation" er der i denne udgave af Klimabarometeret spurgt ind til den grønne omstillings betydning for vækst og beskæftigelse i Danmark.

63 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at en væsentlig del af Danmarks fremtidige vækst og arbejdspladser vil blive skabt af og i virksomheder, der arbejder ambitiøst med grøn omstilling. Denne holdning er mest udbredt blandt oppositionspartiernes vælgere, men også stærkt repræsenteret blandt Venstre og Konservatives vælgere, hvor hhv. 60 og 64 erklærer sig helt enige i udsagnet (figur 1.9.).

Hele 78 pct. erklærer sig enige i, at Danmark bør være blandt de bedste lande, når det drejer sig om at udvikle løsninger til den grønne omstilling, herunder grønne teknologier, vedvarende energi, energieffektivitet, varmesystemer mv. Også her er holdningen stærkt repræsenteret på tværs af politiske tilhørsforhold (figur 1.10.).

Et solidt flertal på 58 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at der er en klar sammenhæng mellem høje politiske ambitioner på klima- og energiområdet og skabelsen af grøn vækst og arbejdspladser i Danmark. Kun 9 pct. erklærer sig helt eller delvist uenige i dette udsagn (figur 1.11.).

Endelig er der i denne udgave af Klimabarometeret spurgt ind til betydningen af undervisning i, hvordan vi som borgere og samfund håndterer klimaudfordringen samt holdningen til forskellige aktørers ansvar for at håndtere klimaudfordringen.

Hele 88 pct. mener, at det er vigtigt, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i, hvordan vi som samfund og borgere håndterer klimaudfordringen, heraf svarer 51 pct., at det er "meget vigtigt", mens 37 pct. mener, at det er "vigtigt". Kun 2 pct. mener, at klimaundervisning slet ikke er vigtigt. Blandt de 18-19 årige respondenter mener hele 99 pct. at klimaundervisning er vigtigt, mens 1 pct. mener, at det er mindre vigtigt (figur 1.12.).

I vurderingen af, i hvilken grad forskellige aktører har ansvar for at bidrage til at håndtere klimaudfordringen topper staten og internationale institutioner med hhv. 88 og 87 pct. som mener, at disse i høj grad eller i nogen grad har et ansvar. Derefter følger virksomhederne med 85 pct., borgerne med 84 pct., kommunerne med 80 pct. og regionerne med 75 pct. (figur 1.13.).

Vurdering af klimapolitisk handlekraft på retur for alle partier

Dataindsamlingen til Klimabarometeret 2018 er sket kort tid efter en periode med kappestrid mellem de politiske partier om at fremstå som mest grønne. Som optakt til regeringens udspil til en ny energiaftale lancerede Venstre i april en "Sådan, Danmark"-kampagne, hvor partiets logo blev farvet grønt og det blev fremhævet, at Danmark er "en af verdens bedste klimanationer", og at den nuværende VLAk-regering er "den grønneste

regering i nyere tid". I starten af maj kom Socialdemokratiet med deres bud på en mere ambitiøs klima- og miljøpolitik under parolen "Danmark skal igen være en grøn stormagt", og Radikale samt Alternativet er også kommet med omfattende klima- og energiudspil i løbet af foråret.

Danskernes vurdering af den klimapolitiske handlekraft er – med en enkelt undtagelse – på retur for samtlige partier. Undtagelsen er Venstre, som hos 23 pct. af respondenterne (mod 20 pct. i 2016) i høj grad eller i nogen grad vurderes at udvise handlekraft på klimaområdet. Vurderingen af handlekraften hos Venstre er dog stadig markant lavere end vurderingen af handlekraften hos partierne i oppositionspartierne. Som i tidligere målinger, er vurderingen af partiernes klimapolitiske handlekraft markant større hos de respektive partiers egne vælgere, men også her er vurderingen af partiernes handlekraft på retur - med undtagelse af Alternativet, der ligger stabilt i vurderingen fra partiets egne vælgere (figur 2.1.).

58 pct. af de adspurgte (mod 55 pct. i 2016) ønsker, at det parti, de stemte på ved sidste valg gør mere for klimaet, mens 23 pct. er uafklarede, og 19 pct. ikke ønsker en mere ambitiøs klimapolitik. Ønsket er stærkere blandt oppositionspartiernes vælgere end blandt regeringsblokkens vælgere, men alligevel betydeligt i regeringsblokken, hvor eksempelvis 54 pct. af Venstres vælgere (mod 44 pct. i 2016) ønsker, at partiet gør mere på klimaområdet (fig. 2.2.).

56 pct. af de adspurgte (mod 52 pct. i 2016) mener, at klimaforandringer i høj grad eller i nogen grad er et vigtigt tema ved næste folketingsvalg. Kun 15 pct. svarer, at politikerens eller partiets klimaindsats slet ikke har betydning (fig. 2.3.).

48 pct. af de adspurgte mener, at klimapolitik er blandt de fem vigtigste temaer at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg. Derefter følger sundhedspolitik som prioritet for 44%, udlændingepolitik som prioritet for 39%, natur- og miljøpolitik som prioritet for 38% og uddannelsespolitik som prioritet for 33%. Interessen for klimapolitik i valgdebatten er markant højere hos kvinder og unge (18-29 årige) end i resten af befolkningen (fig. 2.4.).

Hele 75 pct. af de adspurgte erklærer sig enige i, at deres kommune bør prioritere investeringer i bæredygtige løsninger indenfor transport, byggeri, affaldshåndtering, energiforbrug og offentlige indkøb, også selvom det på kort sigt kan være forbundet med ekstra udgifter. Denne holdning er stærkest blandt oppositionspartiernes vælgere, men også stærk blandt regeringsblokkens vælgere, hvor langt over halvdelen af Konservatives, Dansk Folkepartis og Venstres vælgere erklærer sig helt eller delvist enige (figur 2.5.).

Et stadig større flertal mener, at politikerne bør medvirke til at skabe mere klimavenlige forbrugsmønstre. 64 pct. (mod 59 pct. i 2016) er helt eller delvist enige i, at politikerne bør indføre tiltag, der kan reducere klimapåvirkningen fra vores forbrug af mad, tøj, elektronik og andre forbrugsgoder, fx i form af afgifter, mærkning eller oplysningskampagner (fig. 2.6.).

Stigende anerkendelse af, at det vil være nødvendigt at ændre levevis

Klimabarometeret 2018 bekræfter, at mange danskere gerne vil gøre mere for at mindske deres personlige bidrag til udledningen af drivhusgasser, og at der fortsat er potentiale for at fremme denne indsats gennem oplysning, økonomiske incitament, regulering og en generelt bedre forståelse af forbrugsmønstre og disses indvirkning på klimaet.

47 pct. (mod 42 pct. i 2016) svarer ja til, at de inden for de seneste tre år har gjort noget med det primære formål at reducere sit eget bidrag til den globale udledning af drivhusgasser (fig. 3.1.). Spørges der i stedet til, om de miljøvenlige tiltag foretages for at skåne miljøet eller for at spare penge, svarer blot 30 pct. imidlertid, at det primært er for at skåne miljøet, mens 31 pct. svarer, at det primært er for at spare penge (fig. 3.2.).

De fem mest populære tiltag blandt de respondenter, som har gjort noget med det primære formål at mindske drivhusgasudledningen, er: Sortere affald (81 pct.); mindre madspild (67 pct.); altid slukke for computer og/eller tv (58 pct.); tage cyklen og den kollektive trafik (48 pct.); købe A-mærkede hårde hvidevarer (45 pct.). Andelen som har skåret ned i forbruget af kød fortsætter med at stige fra 33 pct. i 2016 til 37 pct. i 2018 (fig. 3.3.).

De fem tiltag som efter respondenternes opfattelse betyder mest for danskernes personlige udslip af drivhusgasser er at sortere affaldet (38 pct.); tage cyklen og den kollektive trafik (32 pct.); skifte bilen ud med elbil eller hybridbil (31 pct.); flyve mindre (30 pct.) mindre madspild (28 pct.) (fig. 3.4.).

Der kan konstateres et lille fald i andelen af respondenter, som synes det er svært eller meget svært at gennemskue, hvilke dagligvarer, der er mest klimavenlige. 62 pct. (mod 67 pct. i 2016) mener dog stadig, at det er svært at gennemskue (fig. 3.5.).

55 pct. af danskerne (mod 39 pct. i 2016) forbinder i mindre grad eller slet ikke forbruget af materielle goder som tøj, elektronik og boligudstyr med livskvalitet, mens 41 pct. i nogen grad eller i høj grad forbinder materielt forbrug med livskvalitet. Det er et markant ryk i retning af en mindre materialistisk opfattelse af livskvalitet (fig. 3.6.).

54 pct. (mod 46 pct. i 2016) svarer, at vi for at begrænse klimaforandringerne skal ændre måden vi lever på betydeligt, mens 24 pct. (mod 31 pct. i 2016) svarer, at teknologi kan løse problemet uden at kræve større ændringer i vores levevis (fig. 3.7.).

Som et led i CONCITO's fokuserede programindsats om fremtidens fødevarer har vi spurgt ind til danskernes accept af nye fødevareteknologier samt holdningen til om det er svært at få den nødvendige næring med hovedsageligt plantebaseret mad.

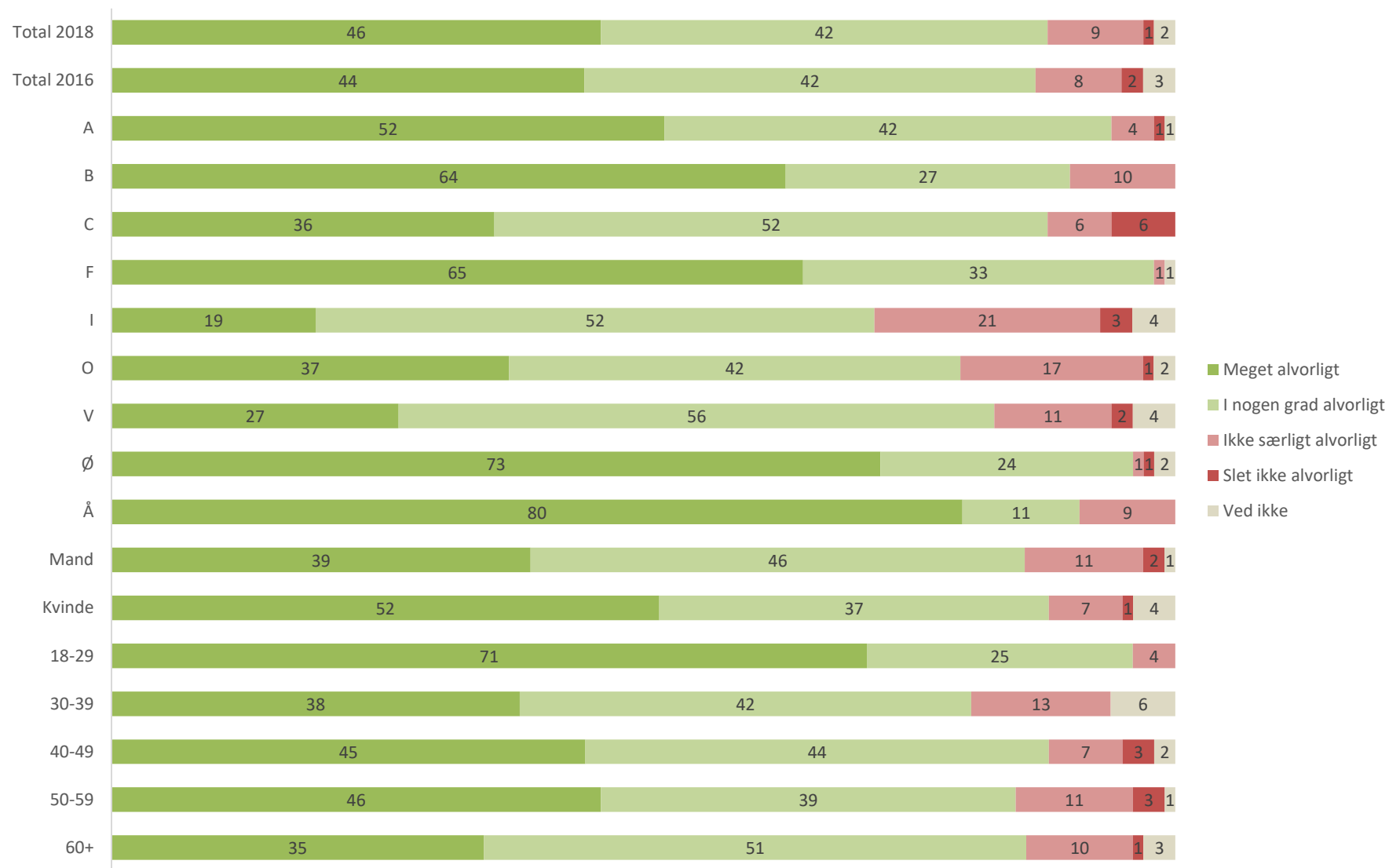
Kun 29 pct. af de adspurgte er positive overfor brugen af nye fødevareteknologier som fx stamcellekød og genmodificerede planter som en vej til en mindre klima- og miljøbelastende fødevareproduktion. 19 pct. svarer hverken/eller, mens 36 pct. er negative overfor brugen af nye fødevareteknologier. Unge (18-29 årige) er markant mere positive overfor nye fødevareteknologier end resten af befolkningen.

36 pct. af de adspurgte erklærer sig helt eller delvist enige i, at det er svært at få de nødvendige proteiner, vitaminer og mineraler med hovedsagelig plantebaseret mad. Også her udskiller de unge respondenter (18-29 årige) sig i og med, at langt flere i denne gruppe (46 pct. mod 27 pct. i den generelle population) erklærer sig uenige i udsagnet.

1. Hvad mener og ved danskerne om klimaet?

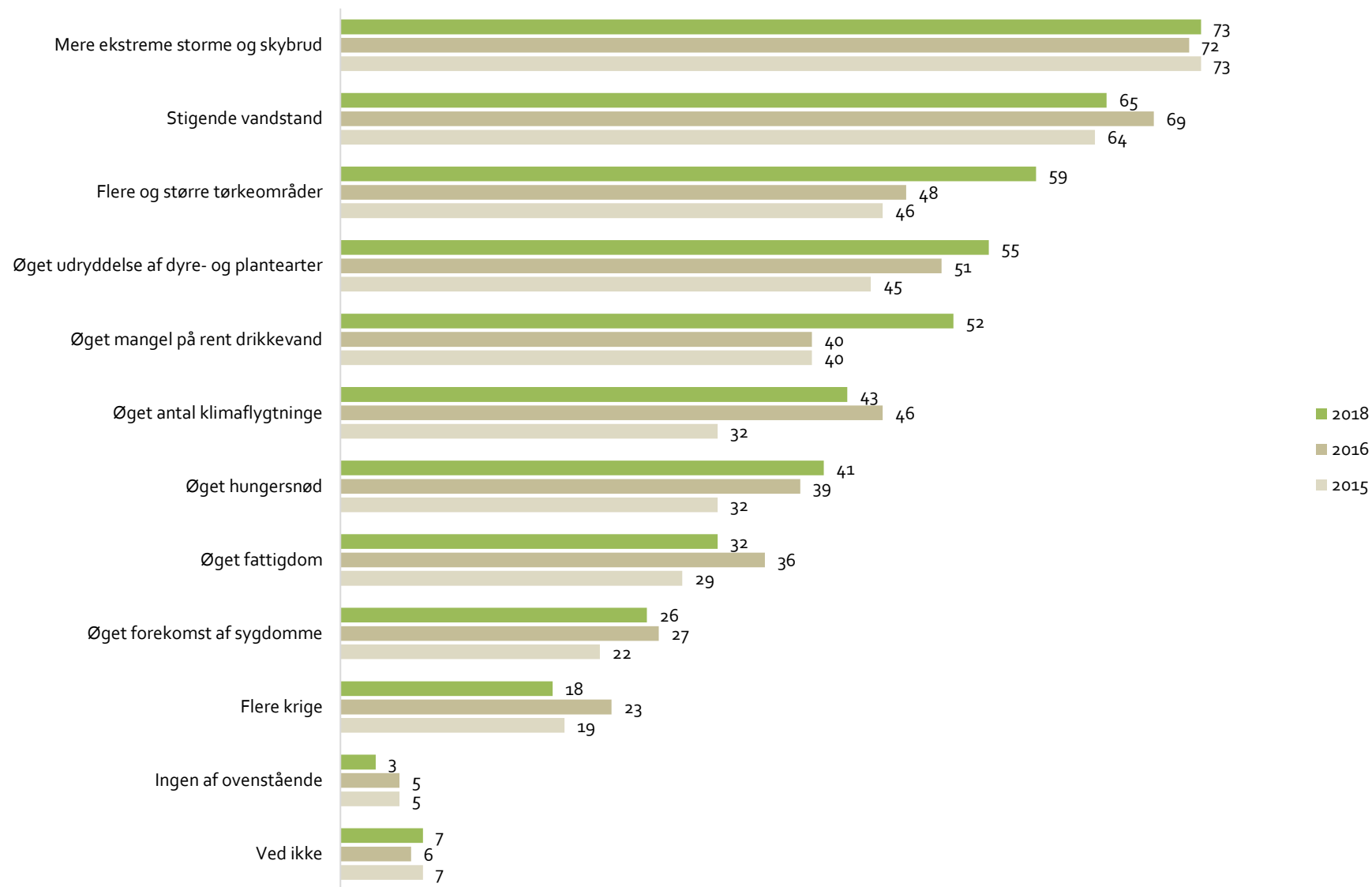
- 46 pct. mener, at de globale klimaforandringer er et meget alvorligt problem, mens 42 pct. mener det i nogen grad er et alvorligt problem. Kun 1 pct. mener, at det slet ikke er et alvorligt problem.
- Det er stadig de nære konsekvenser som mere ekstreme storme og skybrud samt stigende vandstand, der fylder mest i befolkningens bevidsthed, men der er stærkt stigende fokus på konsekvenser som flere og større tørkeområder og øget mangel på rent drikkevand.
- 25 pct. oplever at klimaforandringerne påvirker dem, der hvor de bor.
- 48 pct. er i høj grad eller i nogen grad bekymrede for, at klimaforandringerne vil være til skade for dem selv.
- 73 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at grøn omstilling af Danmarks produktions- og forbrugsmønstre er en afgørende forudsætning for at skabe vækst og velfærd i fremtiden.
- 75 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at grøn omstilling gerne må koste penge og kraftanstrengelser på kort sigt, hvis indsatsen giver samfundsmæssig gevinst på langt sigt.
- 72 pct. svarer, at det i høj grad eller i nogen grad betyder noget for dem om Danmarks klimainsats er blandt de mest ambitiøse i verden.
- Ansvar overfor kommende generationer og beskyttelse af naturens levesteder og arter udpeges respondenterne som de tungest vejende grunde til at Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringerne.
- 63 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at en væsentlig del af Danmarks fremtidige vækst og arbejdspladser vil blive skabt af og i virksomheder, der arbejder ambitiøst med grøn omstilling, herunder grønne teknologier, vedvarende energi, energieffektivitet, varmesystemer m.m.
- 78 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at Danmark bør være blandt de bedste lande, når det drejer sig om at udvikle løsninger til den grønne omstilling.
- 58 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at der er en klar sammenhæng mellem høje politiske ambitioner på klima- og energiområdet og skabelsen af grøn vækst og arbejdspladser i Danmark.
- 88 pct. mener det er meget vigtigt eller vigtigt, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i, hvordan vi som samfund og borgere håndterer klimaudfordringen.
- Klimaansvaret er fordelt på mange aktører. 88 pct. mener at staten i høj grad eller i nogen grad har ansvar for at bidrage til at håndtere klimaudfordringen. Det samme svarer 87 pct. om de internationale institutioner, 85 pct. om virksomhederne, 84 pct. om borgerne, 80 pct. om kommunerne og 75 pct. om regionerne.

1.1. Hvor alvorligt et problem er de globale klimaforandringer?

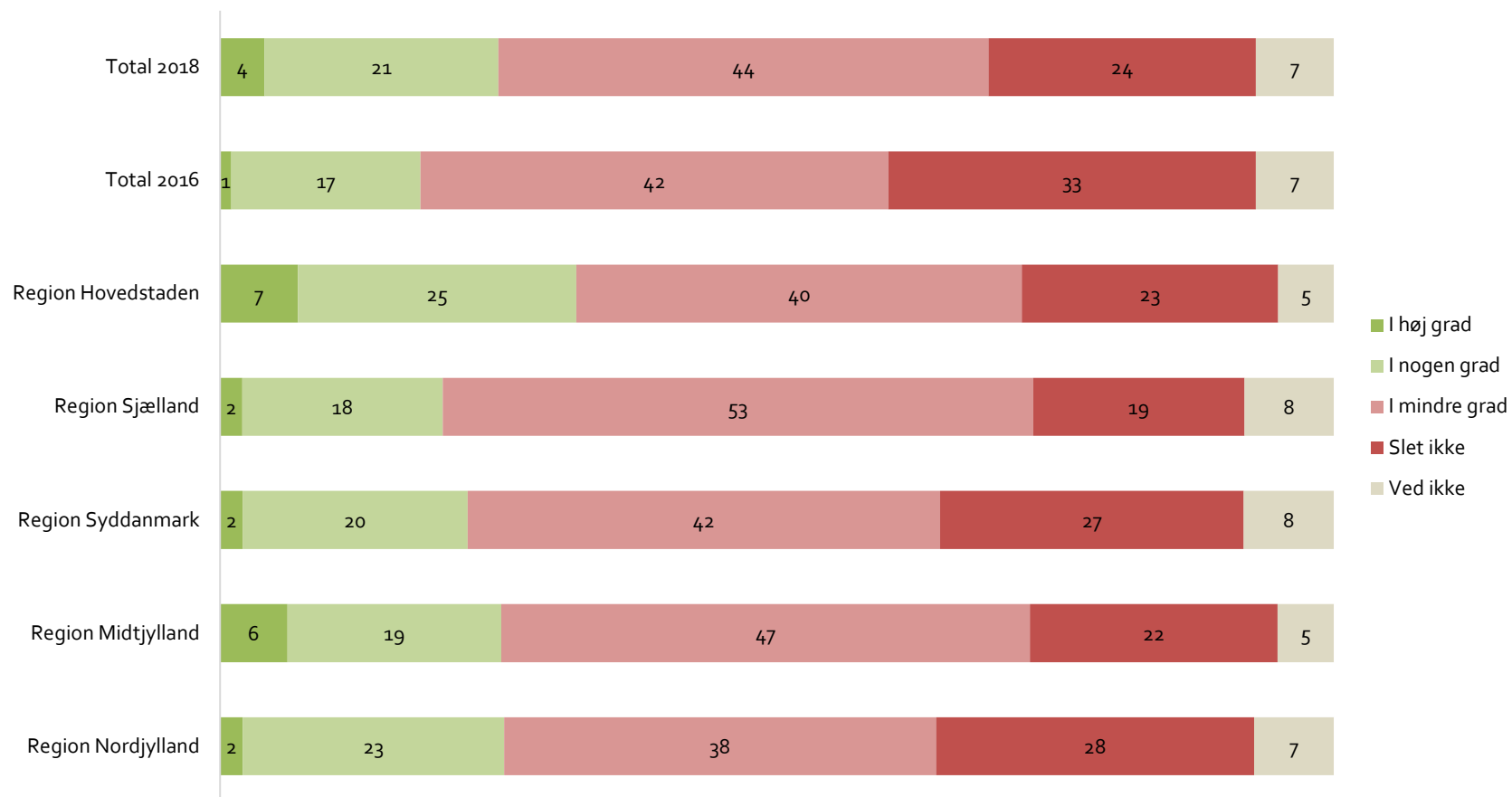
Spørgsmål: Hvor alvorligt et problem er de globale klimaforandringer efter din mening?

1.2. Hvilke konsekvenser vil klimaforandringerne få i din levetid?

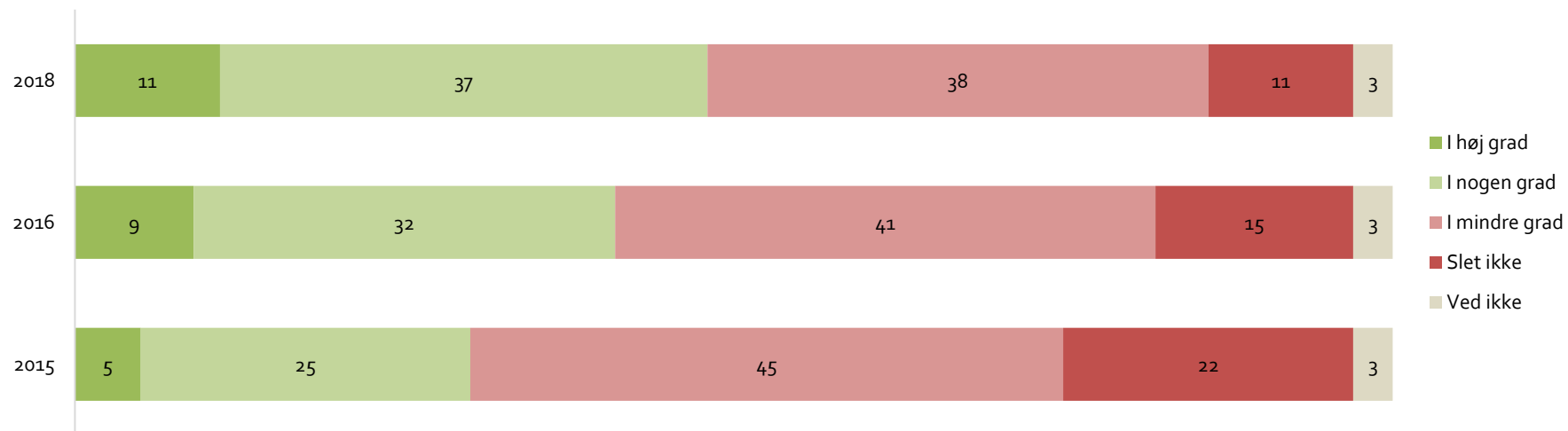

Spørgsmål: Hvilke af følgende konsekvenser tror du, at klimaforandringerne vil få i din levetid? (Gerne flere svar).

1.3. I hvilken grad oplever du at klimaforandringerne påvirker dig der hvor du bor?

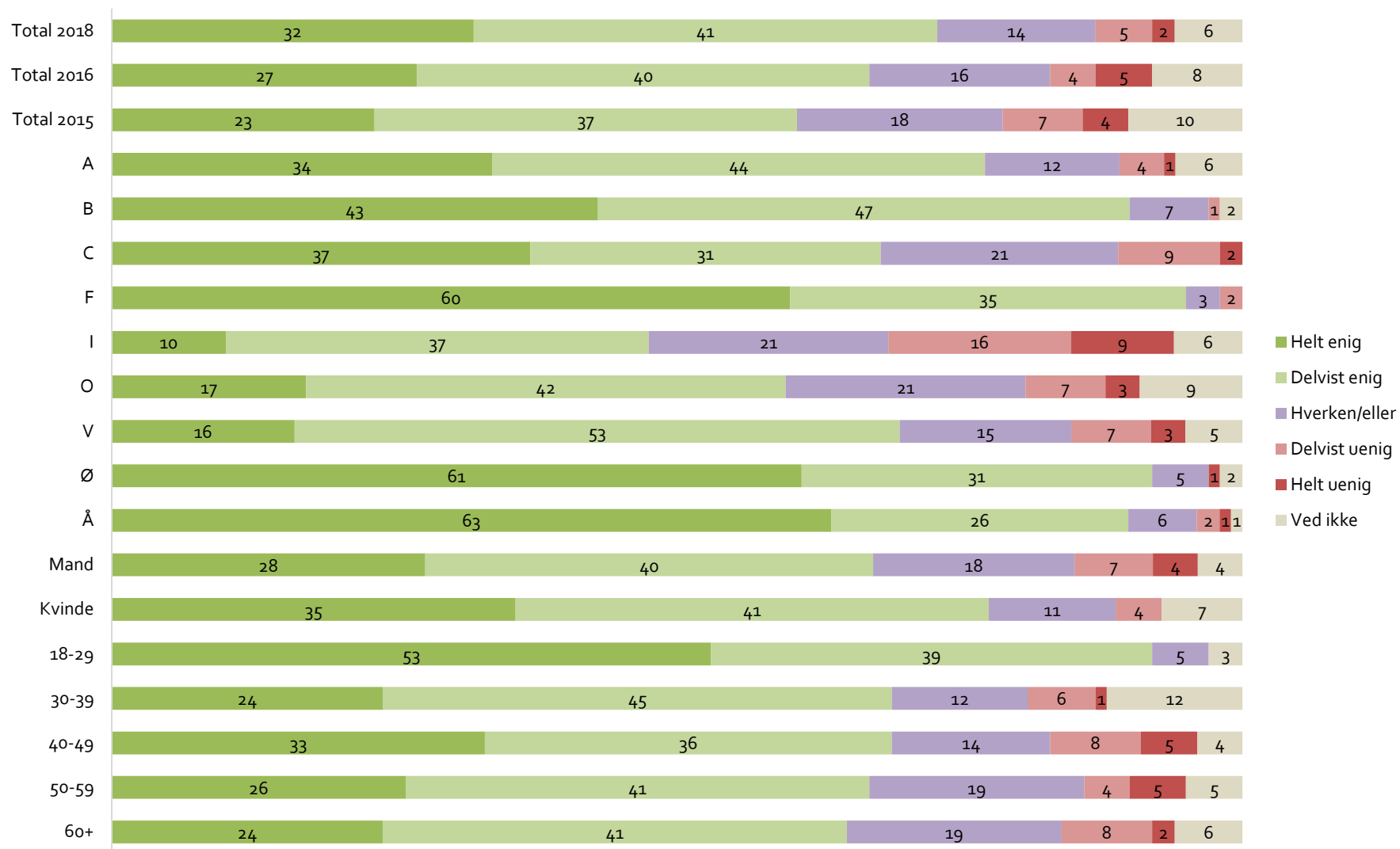

Spørgsmål: I hvilken grad oplever du at klimaforandringerne påvirker dig der hvor du bor?

1.4. Hvor bekymret er du for, at klimaforandringerne vil være til skade for dig personligt?

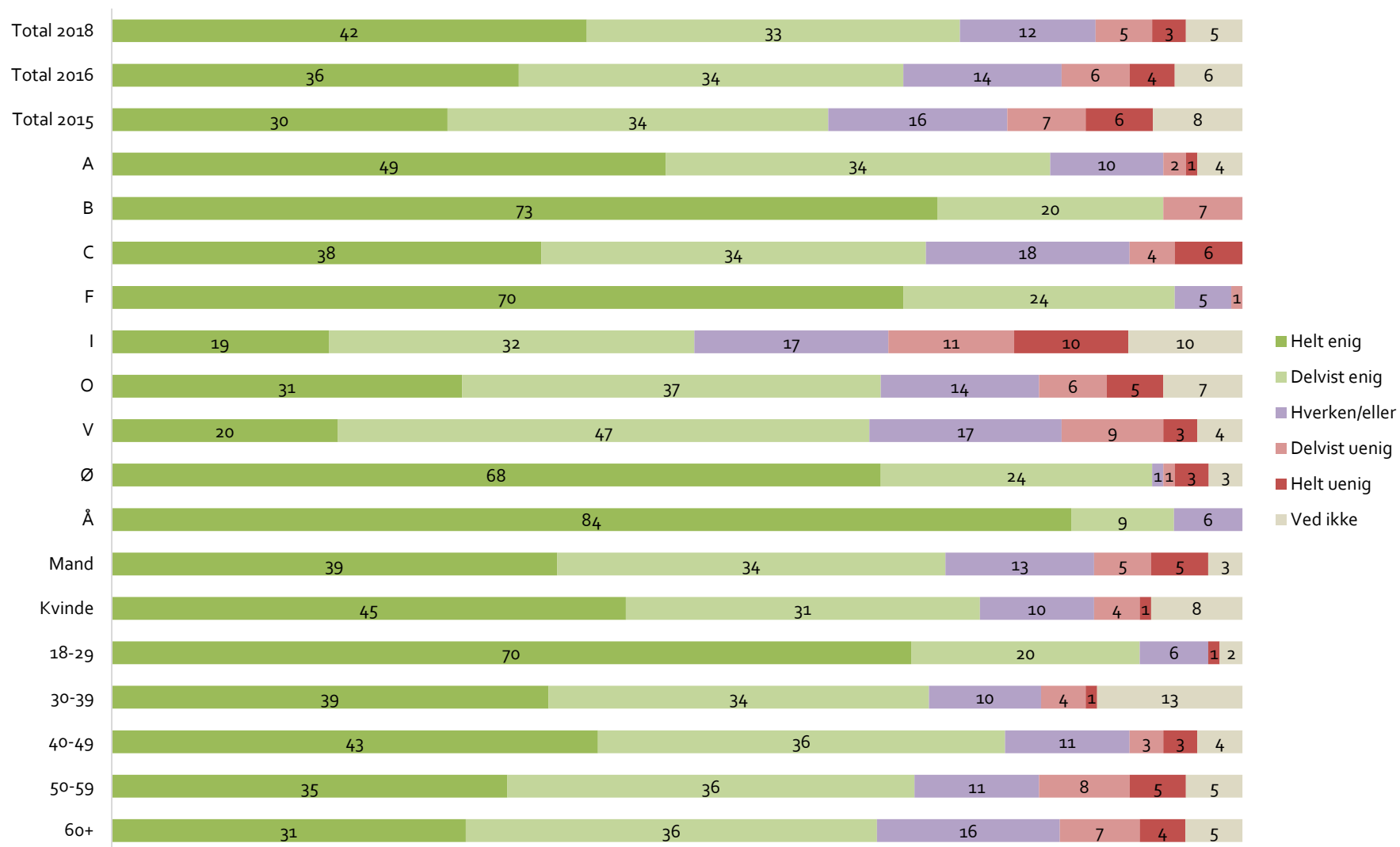
Spørgsmål: Hvor bekymret er du for, at klimaforandringer vil være til skade for dig personligt i din levetid?

1.5. Er grøn omstilling en forudsætning for vækst og velfærd?

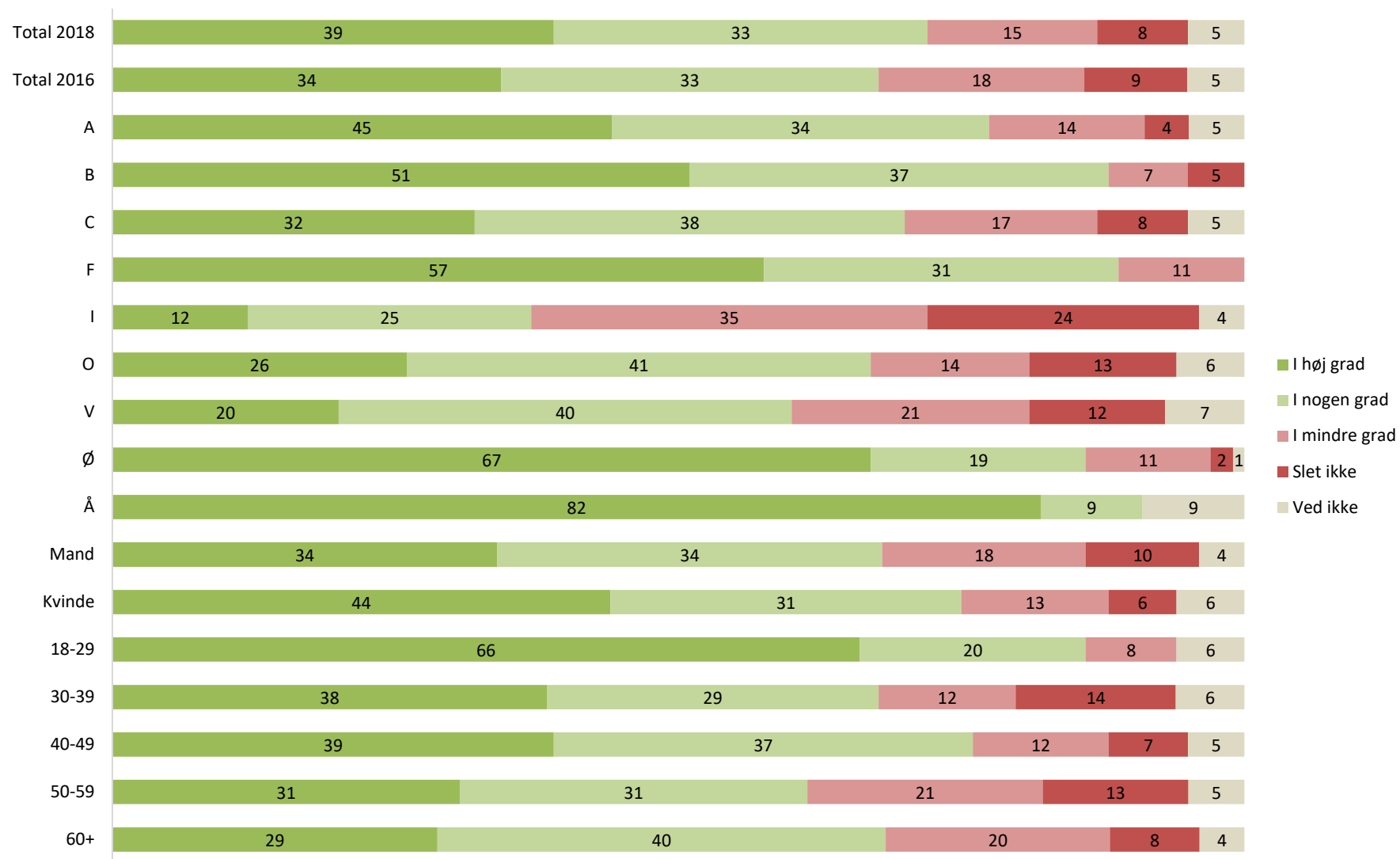
Spørgsmål: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? "Grøn omstilling af Danmarks produktions- og forbrugsmønstre er en afgørende forudsætning for at skabe vækst og velfærd i fremtiden"

1.6. Må grøn omstilling koste penge og kraftanstrengelser på kort sigt?

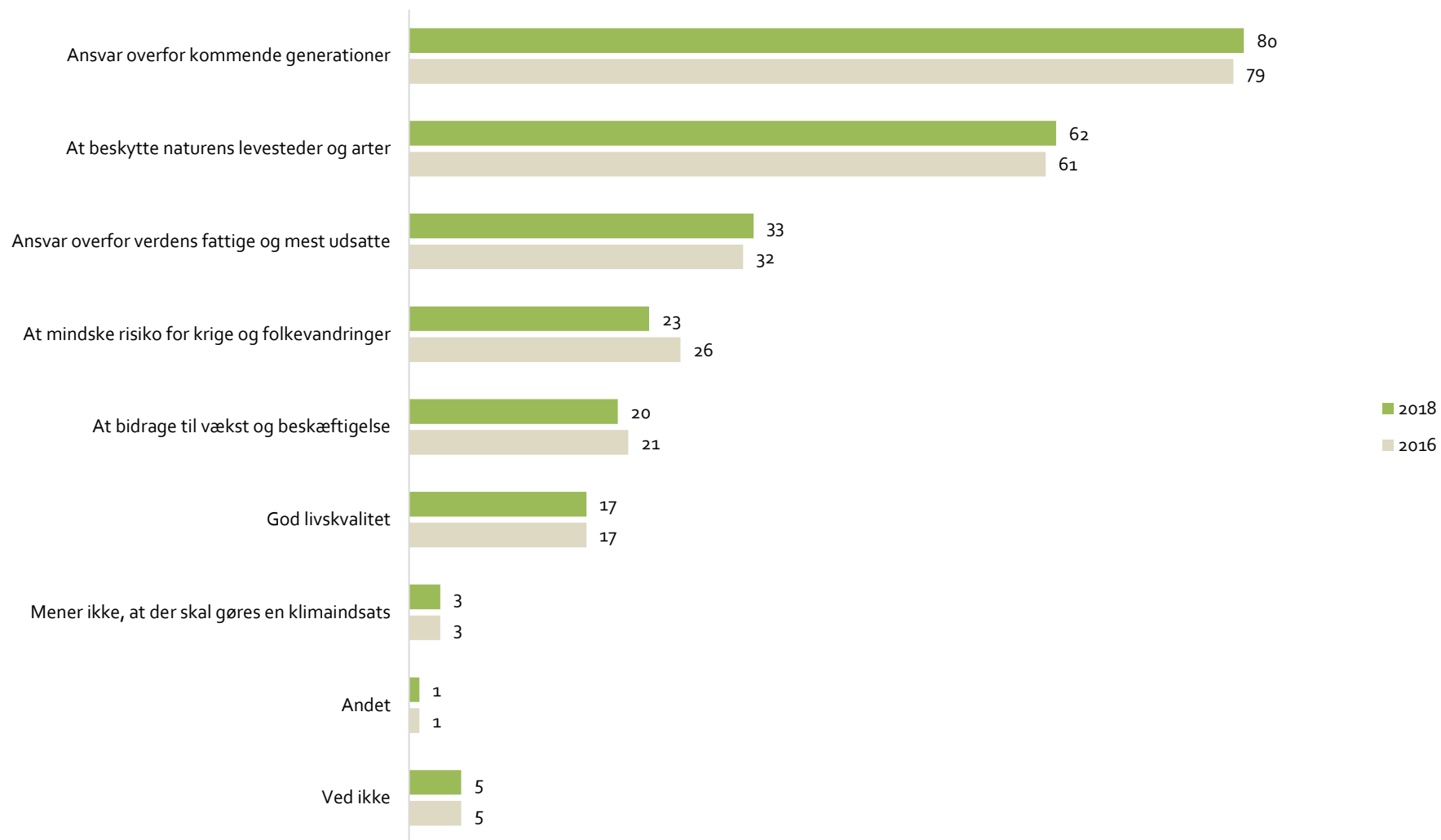
Spørgsmål: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? "Den grønne omstilling må gerne koste penge og kraftanstrengelser på kort sigt, hvis indsatsen giver samfundsmæssig gevinst på langt sigt".

1.7. Betyder det noget for dig om Danmarks klimaindsats er blandt de mest ambitiøse i verden?

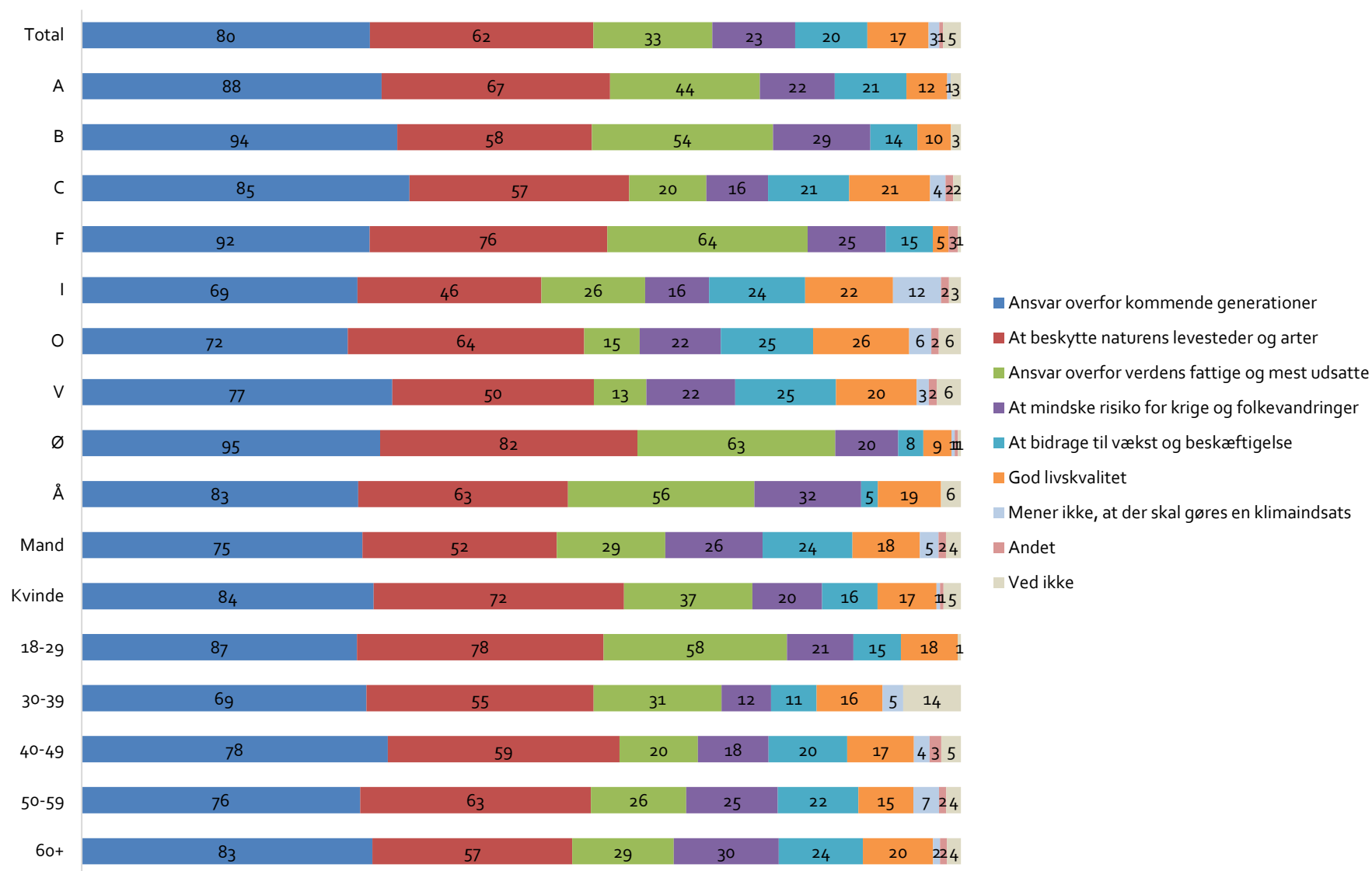

Spørgsmål: I hvilken grad betyder det noget for dig om Danmarks klimaindsats er blandt de mest ambitiøse i verden?

1.8. Hvad er de tungest vejende grunde til at vi i Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringer?

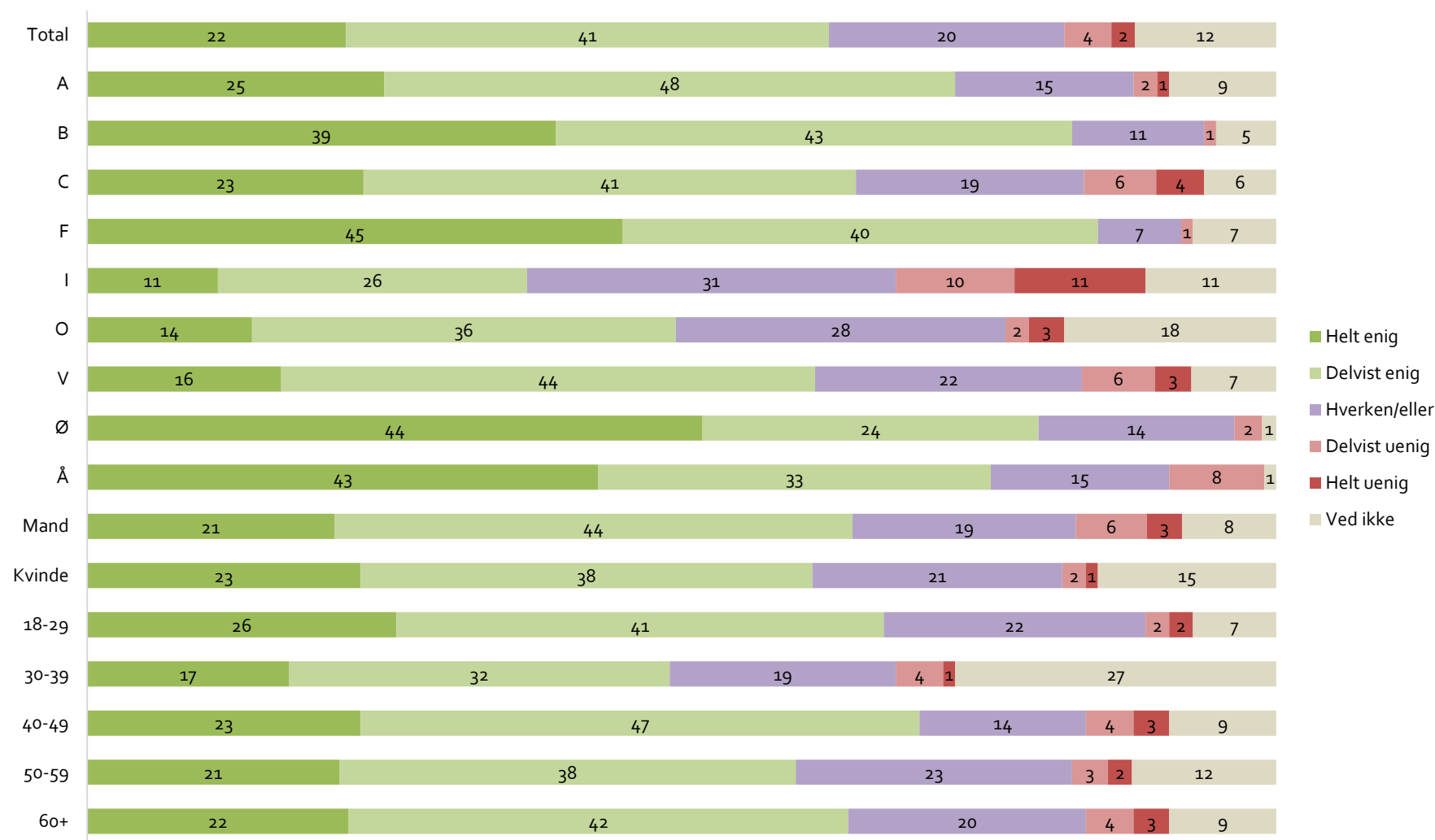

Hvad mener du er de tungest vejende grunde til at vi i Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringer? (Max. tre svar). Svar giver samlet mere end 100 pct. på grund af flere svarmuligheder.

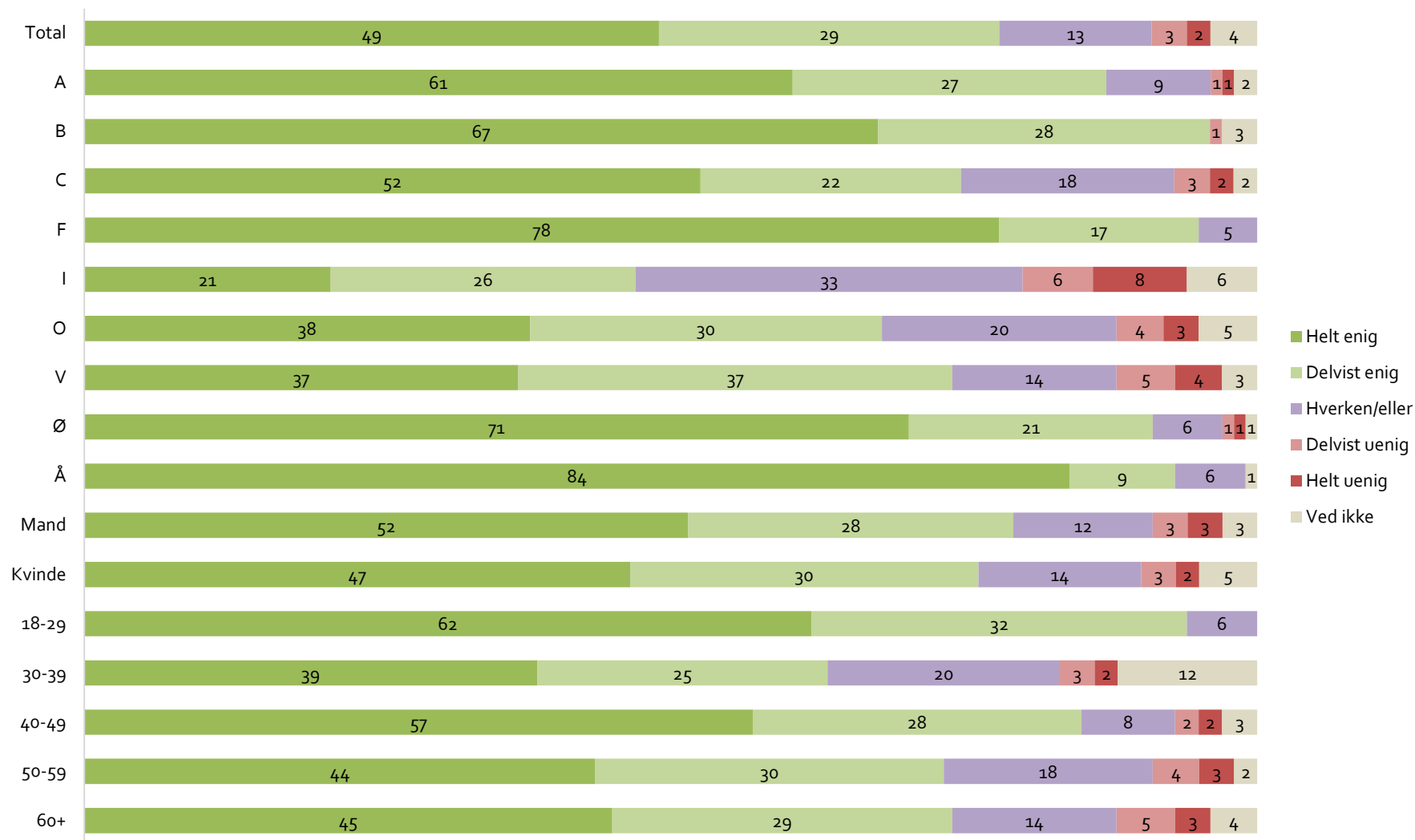
Hvad mener du er de tungest vejende grunde til at vi i Danmark skal gøre en indsats mod klimaforandringer? (Max. tre svar). Svar giver samlet mere end 100 pct. på grund af flere svarmuligheder.

1.9. Vil en væsentlig del af Danmarks fremtidige vækst og arbejdspladser blive skabt af og i virksomheder, der arbejder ambitiøst med grøn omstilling?

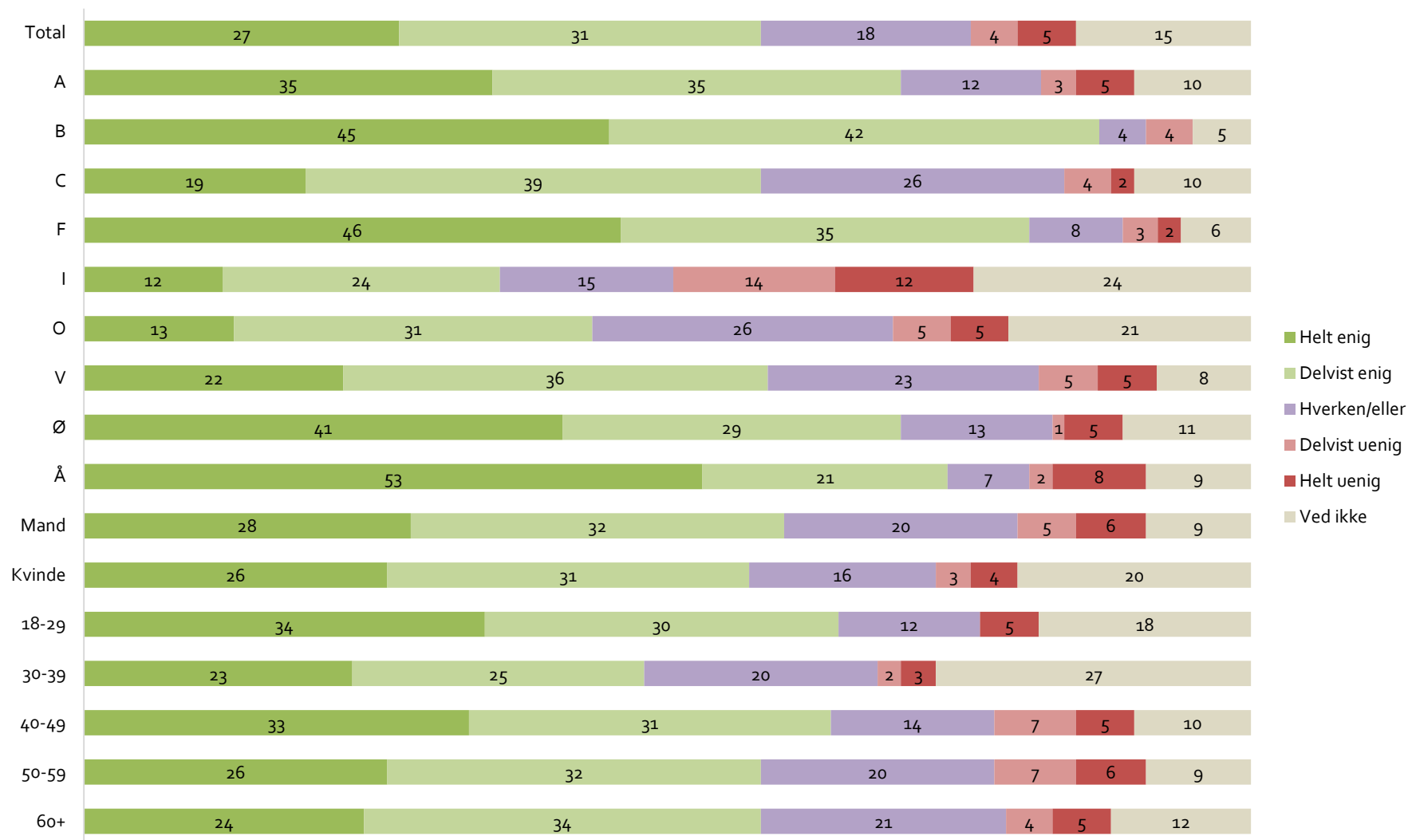
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? En væsentlig del af Danmarks fremtidige vækst og arbejdspladser vil blive skabt af og i virksomheder, der arbejder ambitiøst med grøn omstilling, herunder grønne teknologier, vedvarende energi, energieffektivitet, varmesystemer m.m.

1.10. Bør Danmark være blandt de bedste lande, når det drejer sig om at udvikle løsninger til den grønne omstilling?

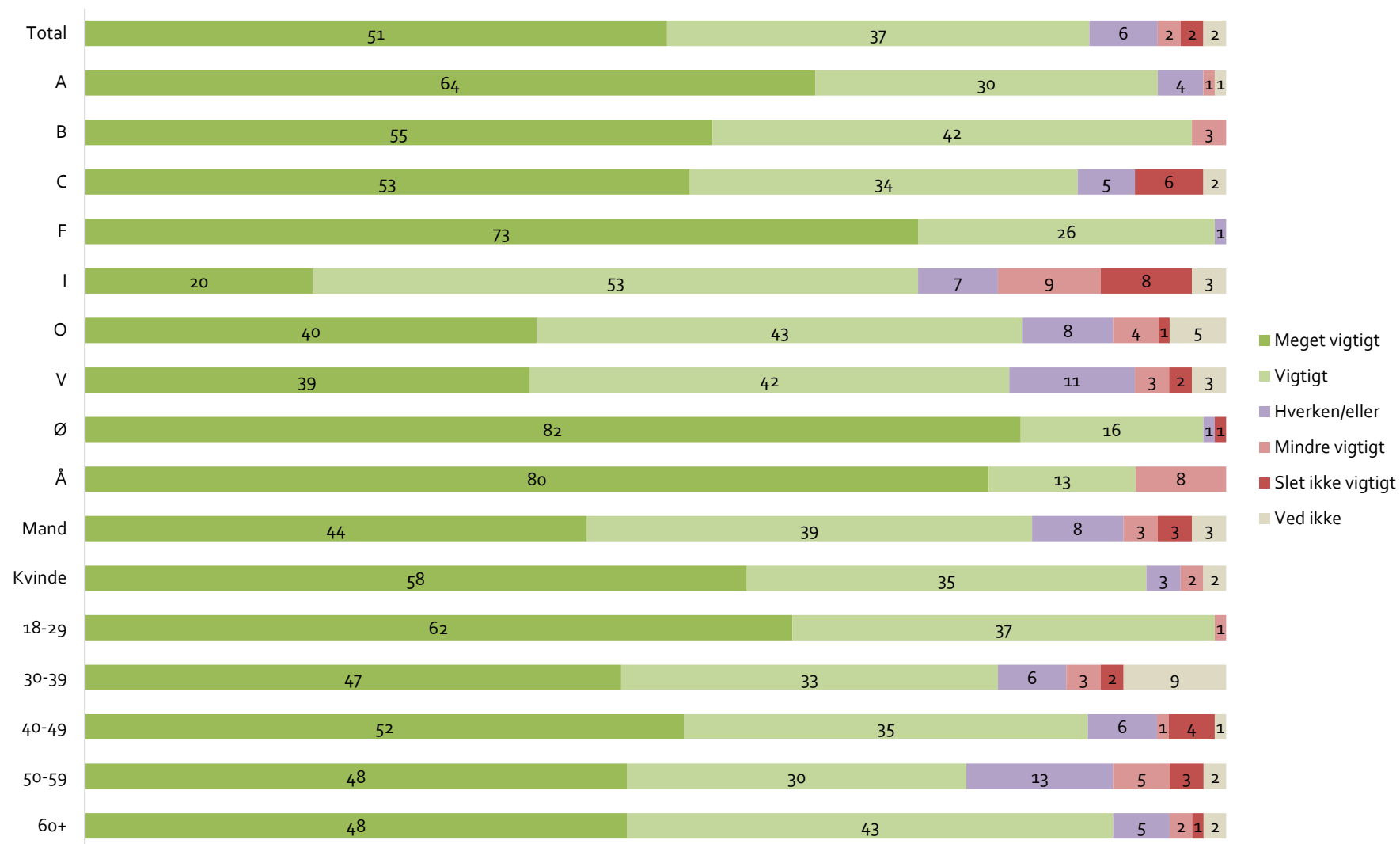
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Danmark bør være blandt de bedste lande, når det drejer sig om at udvikle løsninger til den grønne omstilling herunder grønne teknologier, vedvarende energi, energieffektivitet, varmesystemer m.m.

1.11. Er der sammenhæng mellem høje politiske ambitioner på klima- og energiområdet og skabelsen af grøn vækst og arbejdspladser?

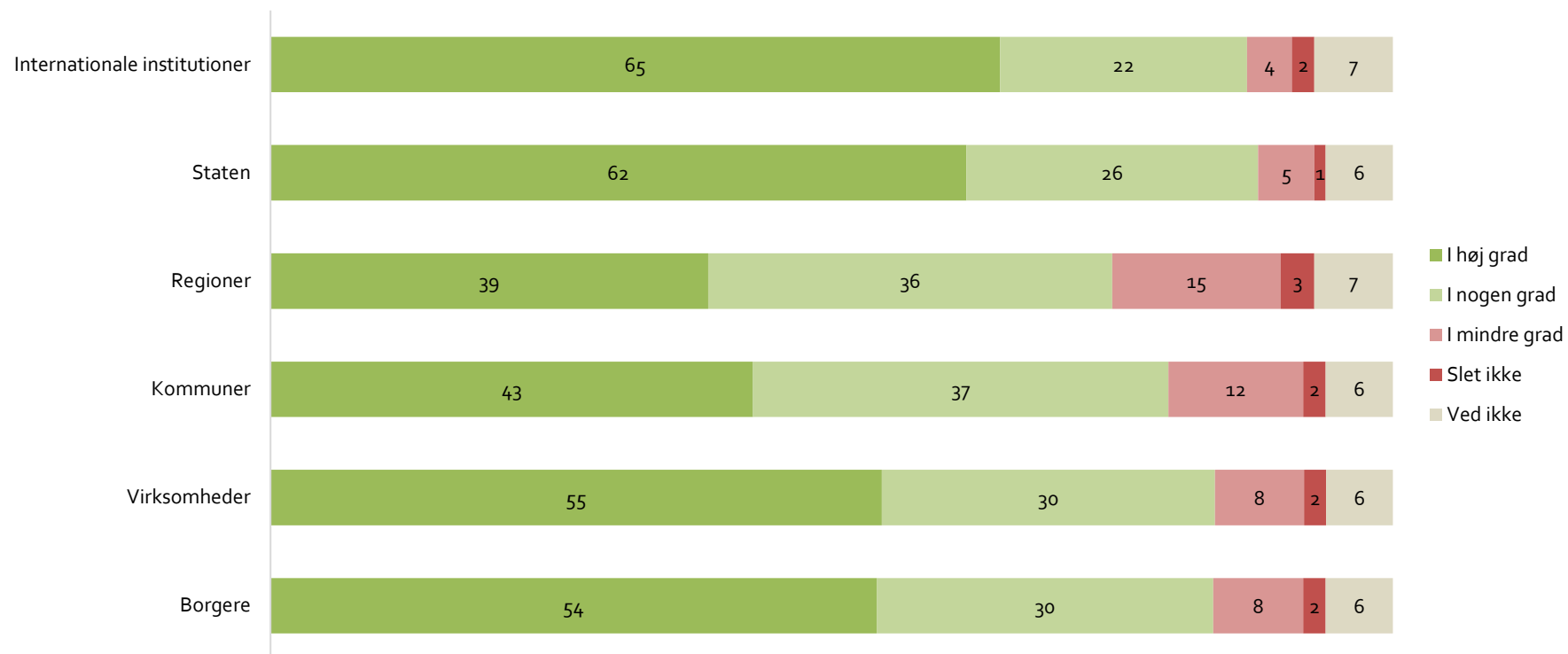
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Der er en klar sammenhæng mellem høje politiske ambitioner på klima- og energiområdet og skabelsen af grøn vækst og arbejdspladser i Danmark.

1.12. Er det vigtigt, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i, hvordan vi håndterer klimaudfordringen?

Hvor vigtigt mener du, det er, at børn og unge får aktuel og tidssvarende undervisning i hvordan vi som samfund og borgere håndterer klimaudfordringen?

1.13. Hvor stort et ansvar har forskellige aktører for at bidrage til at håndtere klimaudfordringen?

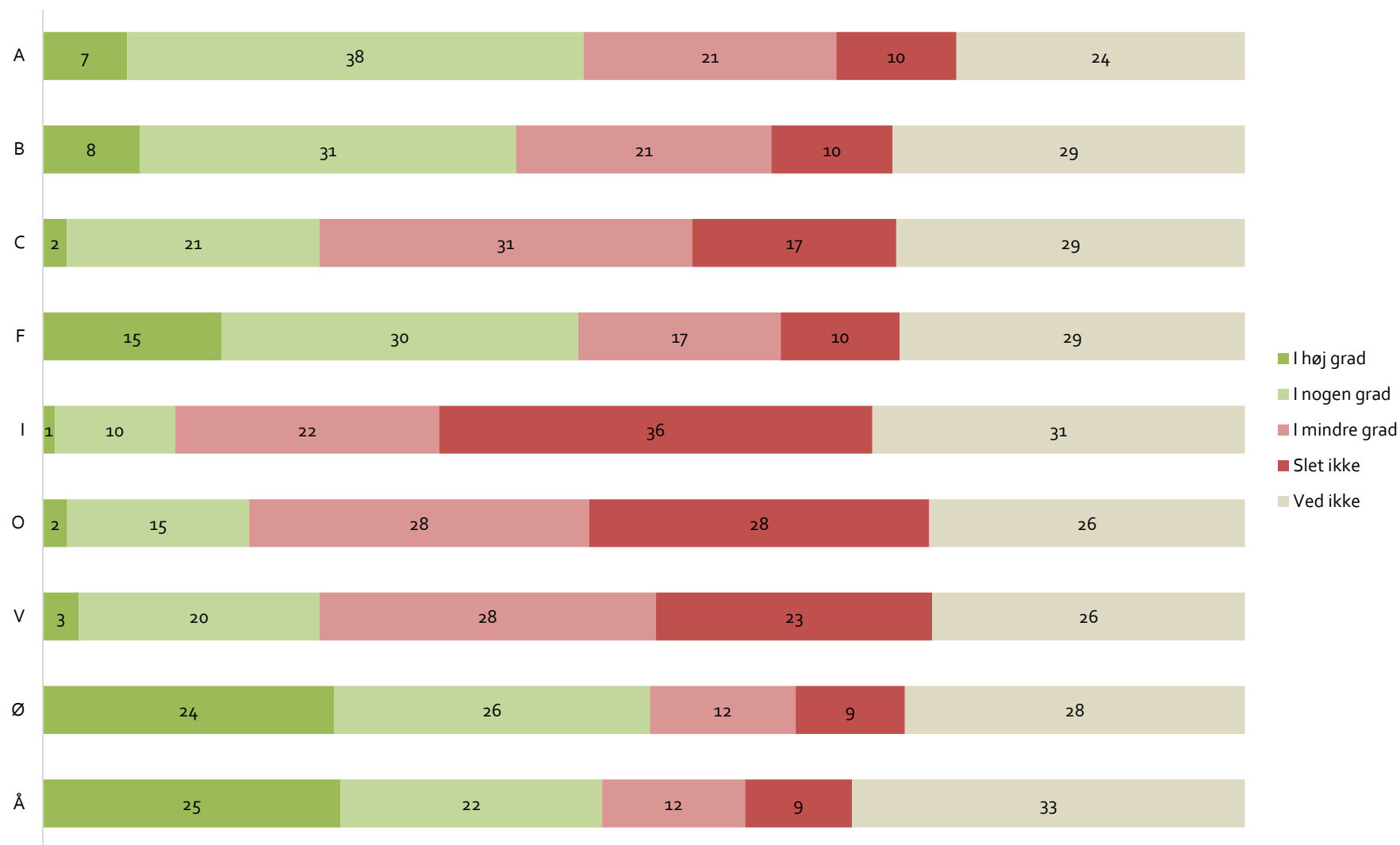

I hvilken grad har følgende aktører ansvar for at bidrage til at håndtere klimaudfordringen?

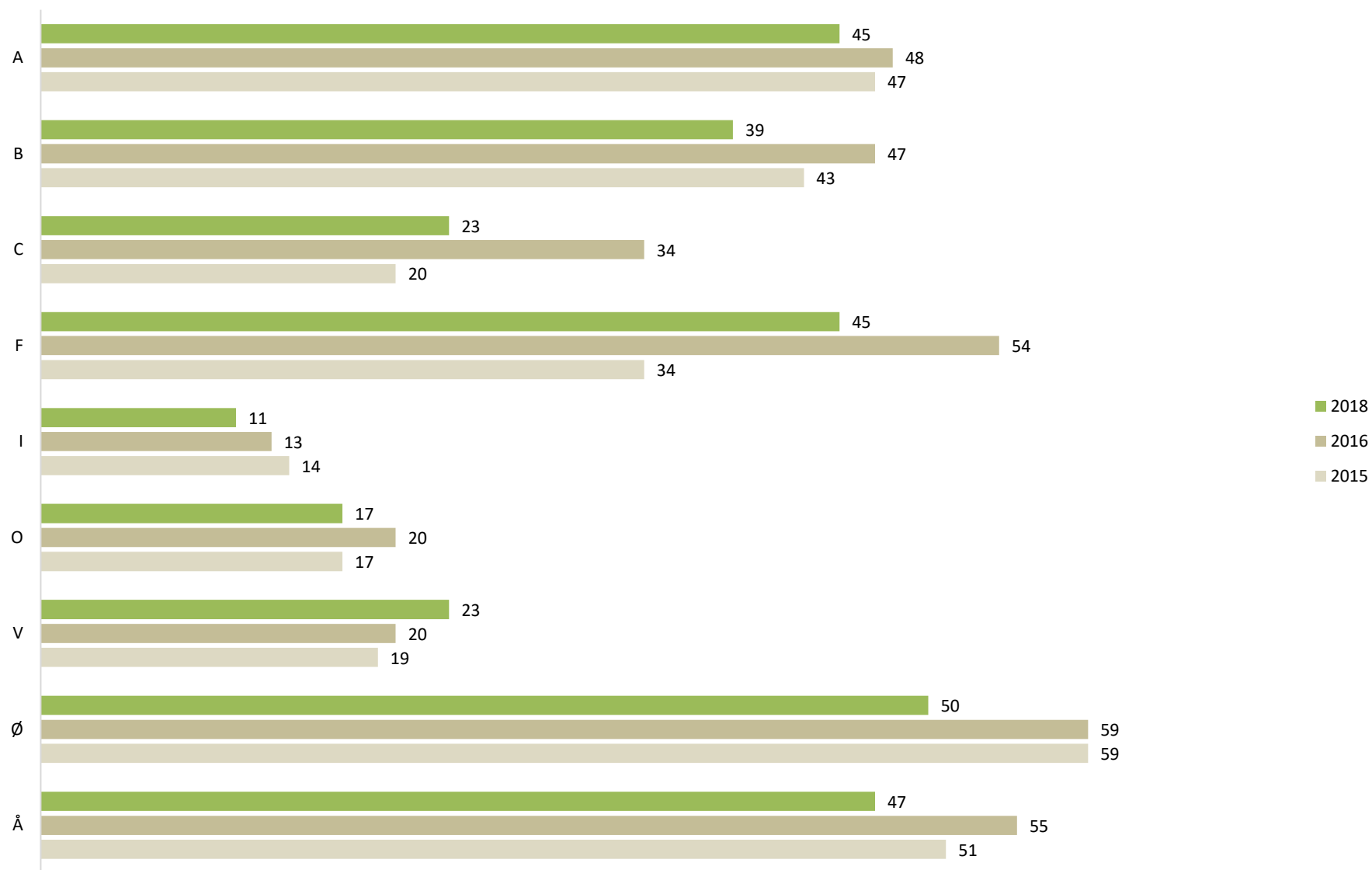
2. Hvad forventer danskerne af politikerne?

- Mellem 39 pct. og 50 pct. af mener, at oppositionspartierne (ABFØÅ) i nogen grad eller i høj grad udviser handlekraft på klimaområdet, er det blot mellem 11 og 23 pct., der mener det samme om partierne i regeringsblokken (CIOV).
- 58 pct. ønsker, at det parti, de stemte på ved det seneste folketingsvalg gør mere for klimaet.
- 56 pct. mener, at klimaforandringer i høj grad eller i nogen grad er et vigtigt tema ved næste folketingsvalg.
- 48 pct. mener, at klimapolitik er blandt de fem temaer, der er vigtigst at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg.
- 75 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at deres kommune bør prioritere investeringer i bæredygtige løsninger indenfor transport, byggeri, affaldshåndtering, energiforbrug og offentlige indkøb, også selvom det på kort sigt kan være forbundet med ekstra udgifter.
- 64 pct. erklærer sig helt eller delvist enige i, at politikerne bør indføre tiltag, der kan reducere klimapåvirkningen fra vores forbrug af mad, tøj, elektronik og andre forbrugsgoder, fx i form af afgifter, mærkning eller oplysningskampagner.

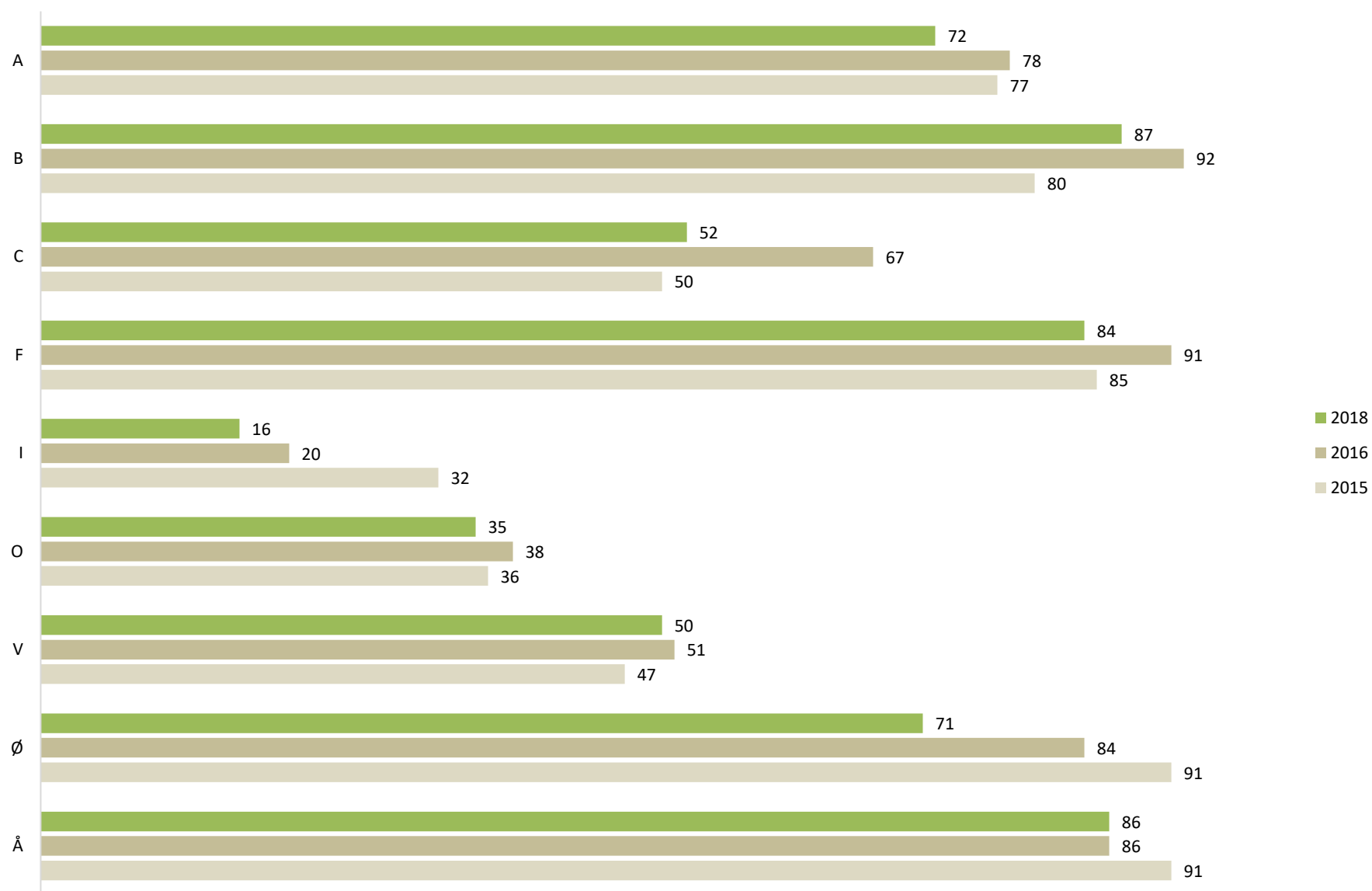
2.1. I hvilken grad viser partierne klimapolitisk handlekraft?

Spørgsmål: I hvilken grad udviser følgende partier, efter din mening, handlekraft i forhold til at gøre noget ved klimaforandringerne?

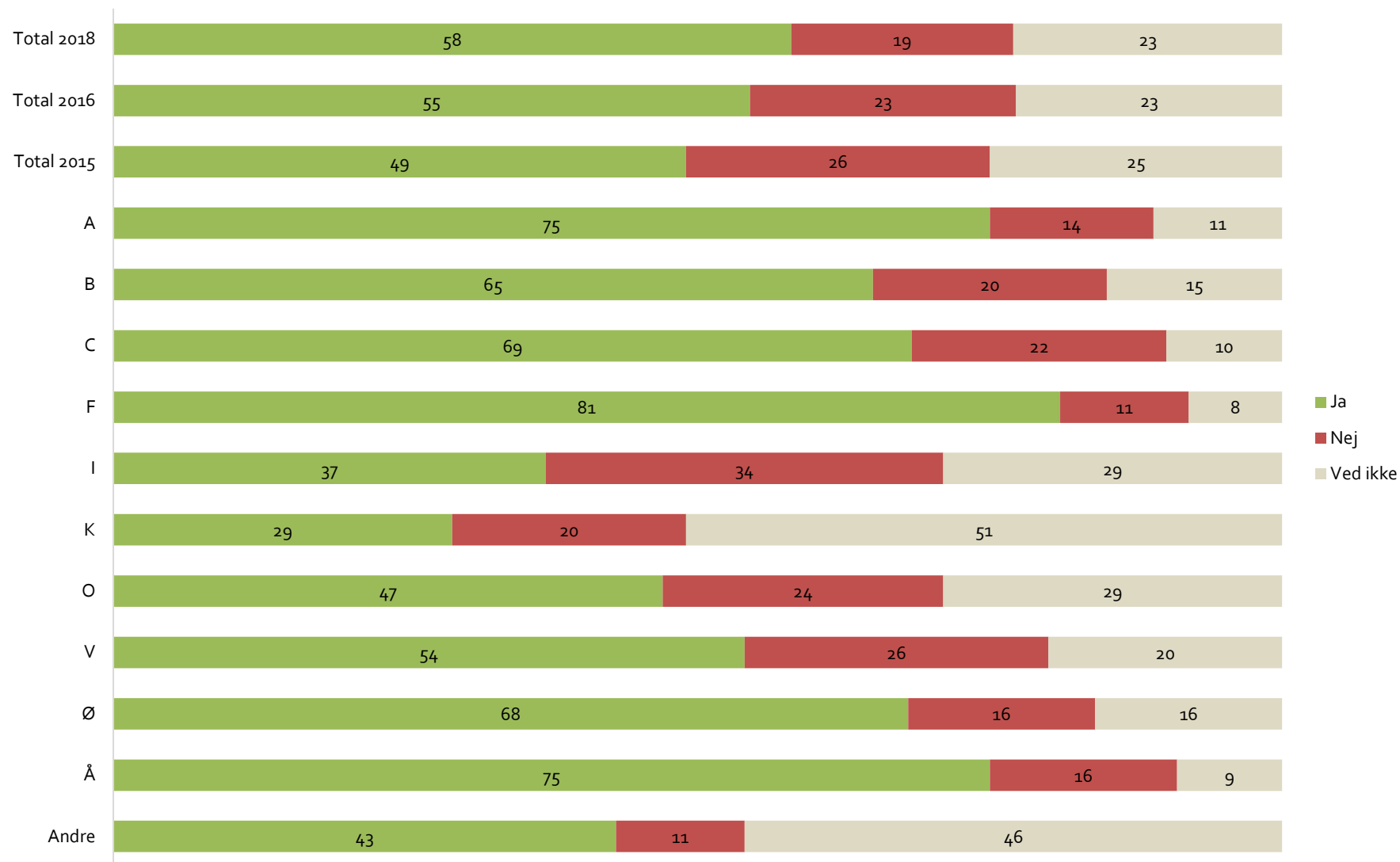

Spørgsmål: I hvilken grad udviser følgende partier, efter din mening, handlekraft i forhold til at gøre noget ved klimaforandringerne? Andel af alle respondenter, der svarer "i nogen grad" eller "i høj grad".

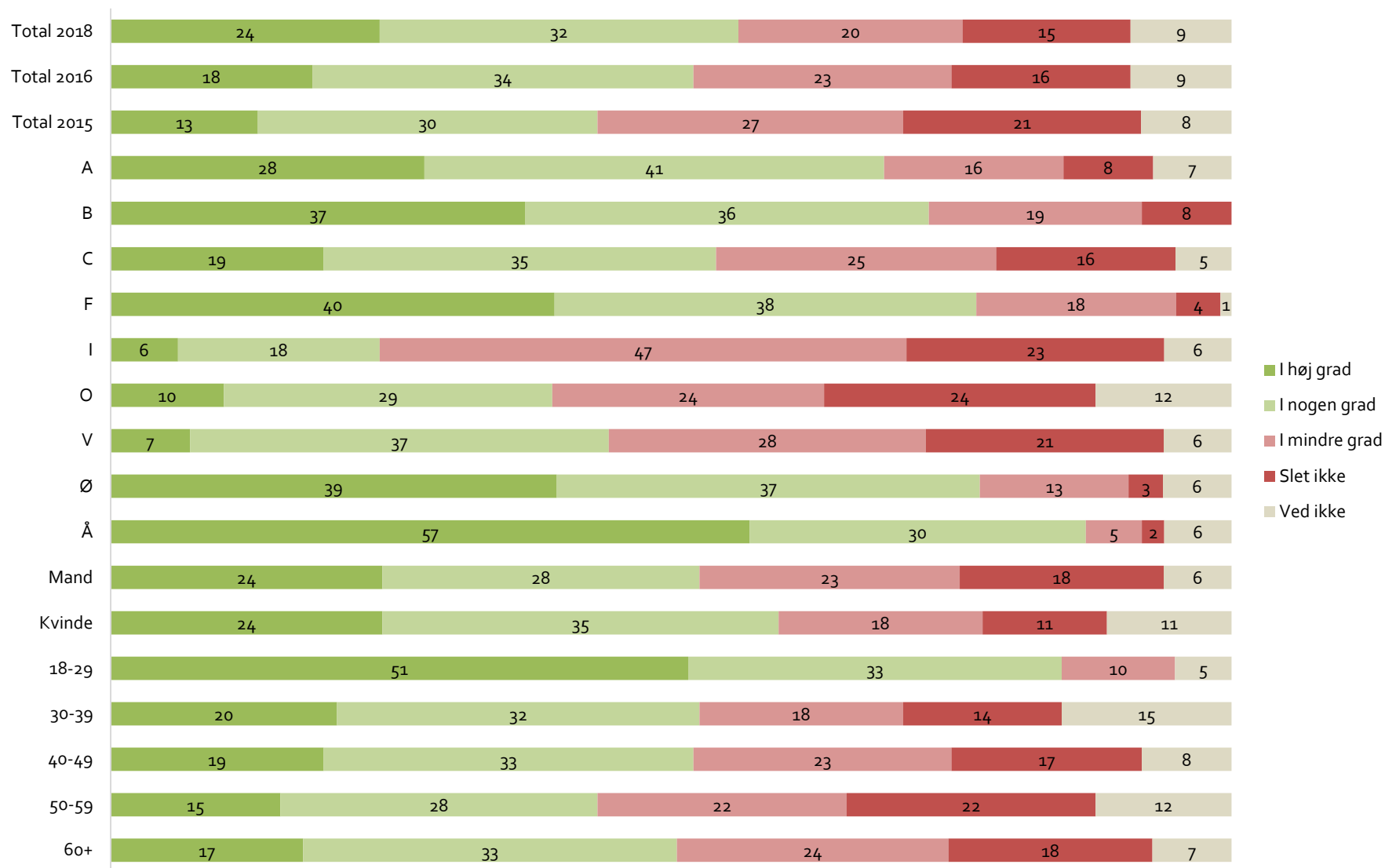
Spørgsmål: I hvilken grad udviser følgende partier, efter din mening, handlekraft i forhold til at gøre noget ved klimaforandringerne? Andel af partiernes egne vælgere, der svarer "i nogen grad" eller "i høj grad".

2.2. Ønsker vælgerne at deres parti gør mere for klimaet?

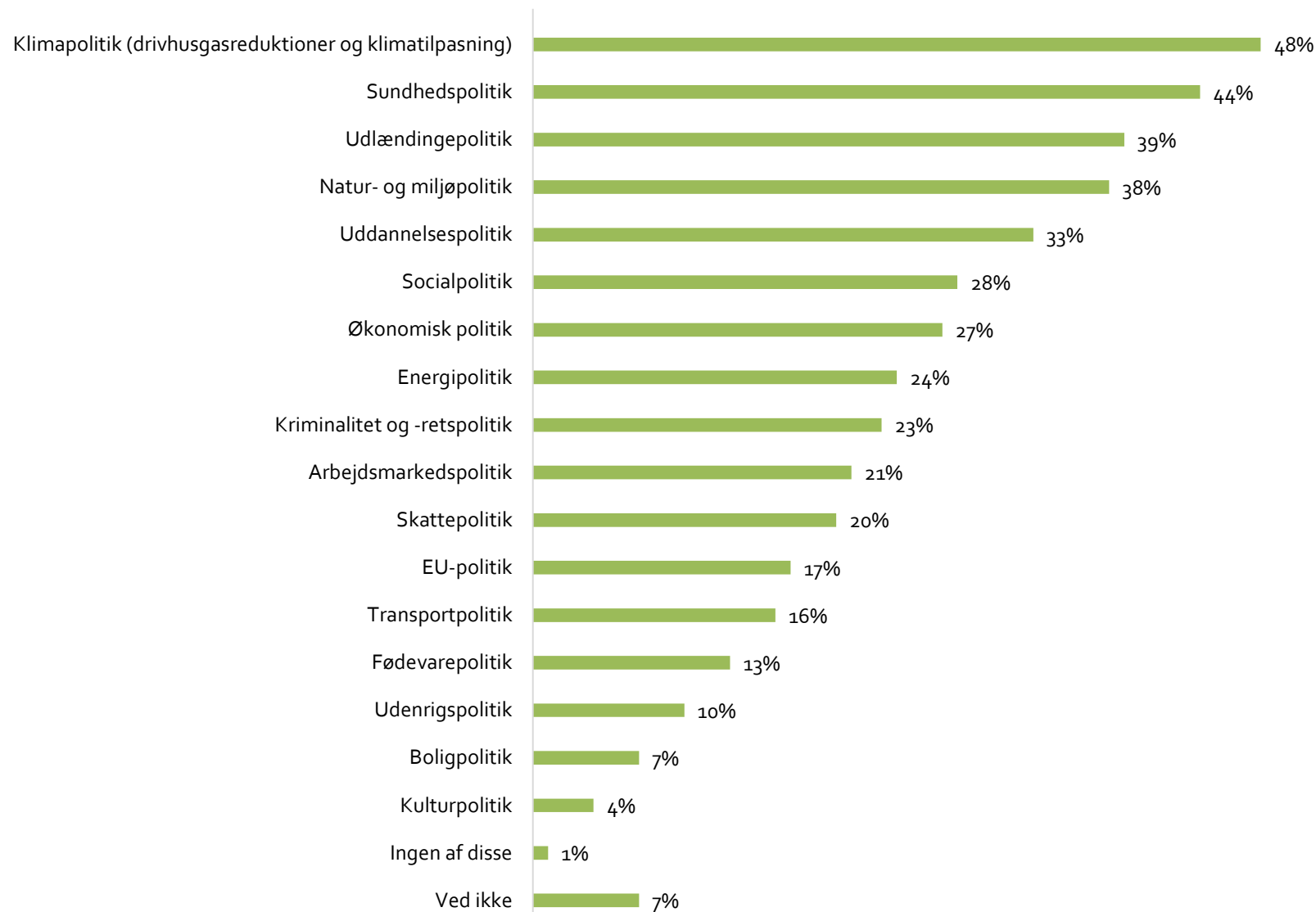
Spørgsmål: Mener du, at det parti, du stemte på ved det seneste folketingsvalg, bør gøre mere for at bremse klimaforandringerne?

2.3. Er klimaforandringer et vigtigt tema ved næste folketingsvalg?

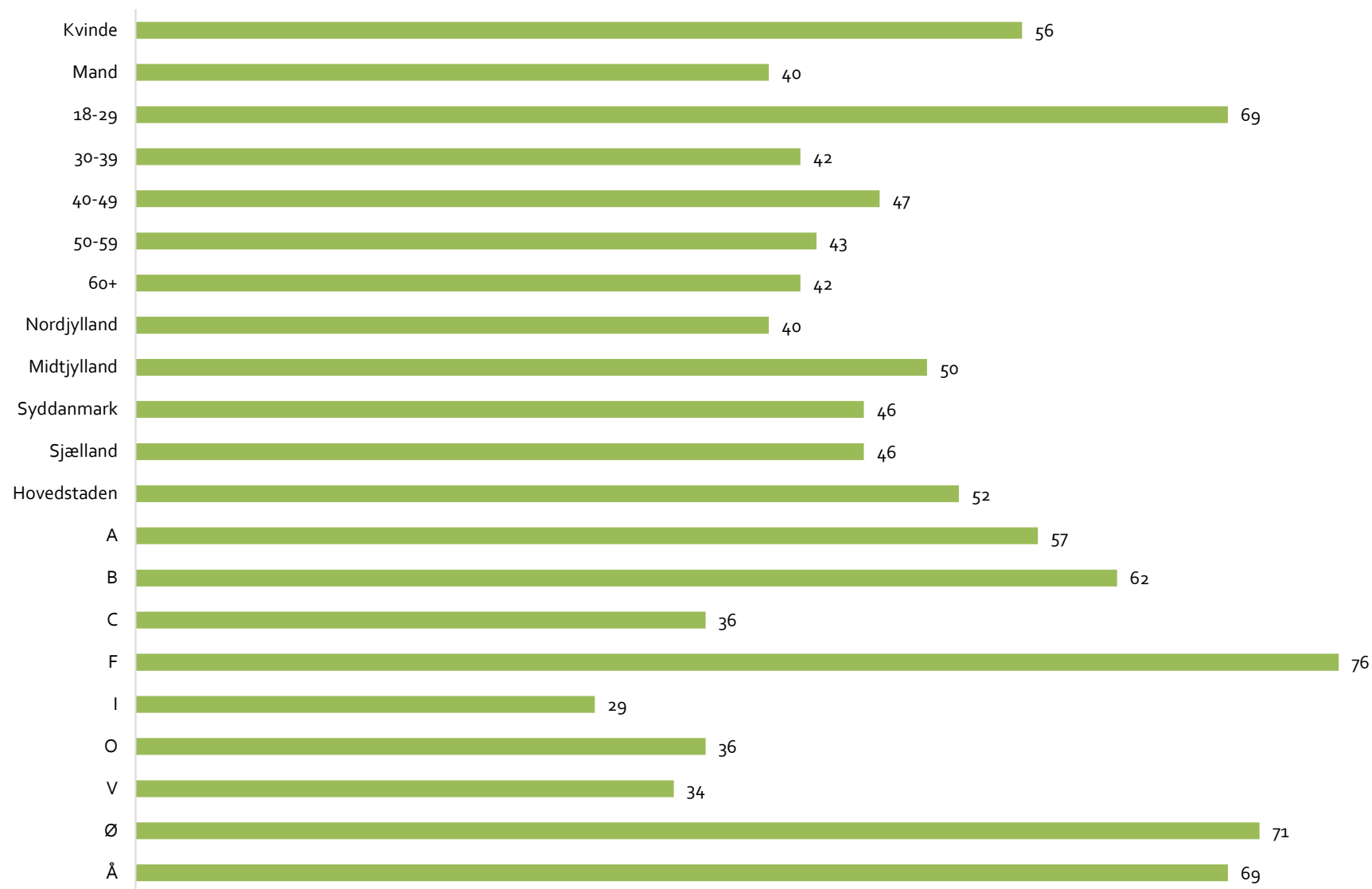

Spørgsmål: I hvilken grad får politikerens/partiets indsats for at bremse klimaforandringer betydning for, hvor du sætter dit kryds ved næste folketingsvalg?

2.4. Hvilke temaer er vigtigst at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg?

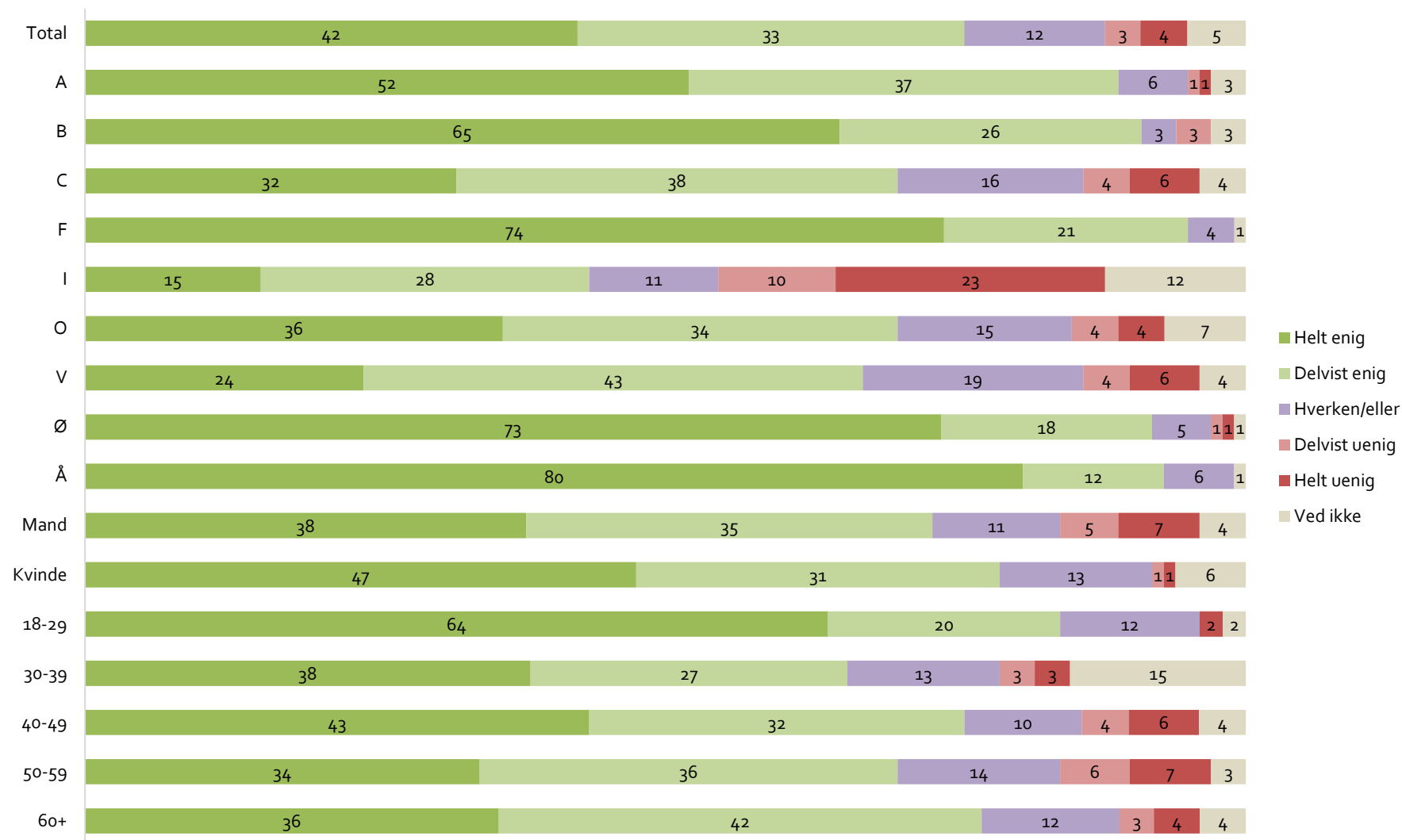

Hvilke af følgende temaer mener du, er vigtigst at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg? (Max. fem svar)

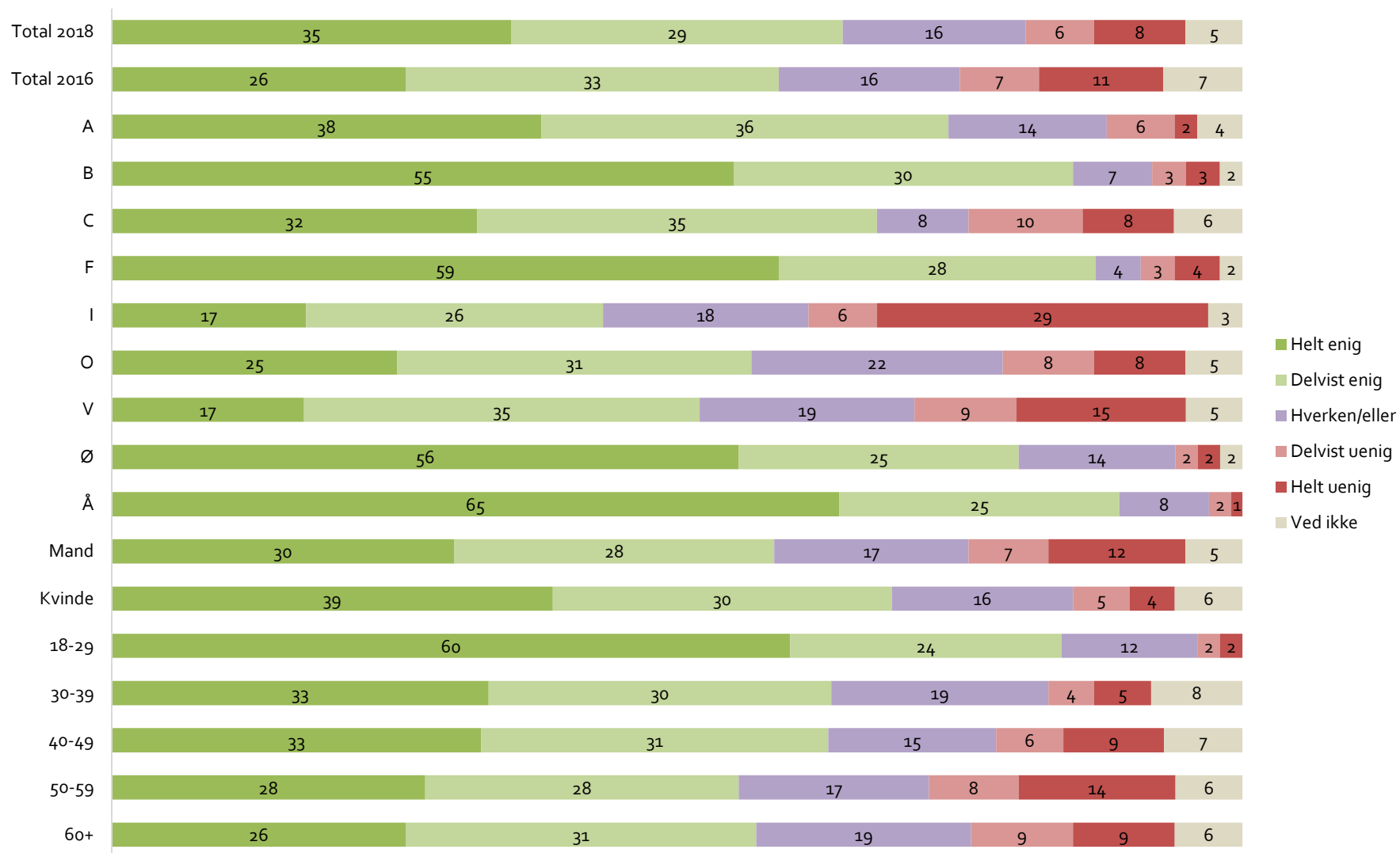
Hvilke af følgende temaer mener du, er vigtigst at få prioriteret i valgdebatten forud for det kommende folketingsvalg? (Max. fem svar) Andel der peger på klimapolitik som et af deres fem foretrukne valgtemaer.

2.5. Bør kommunerne prioritere investeringer i bæredygtige løsninger?

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Det er vigtigt at min kommune prioriterer investeringer i bæredygtige løsninger indenfor transport, byggeri, affaldshåndtering, energiforbrug og offentlige indkøb, også selvom det på kort sigt kan være forbundet med ekstra udgifter?

2.6. Bør politikerne indføre tiltag, der kan reducere klimapåvirkningen af vores forbrug?

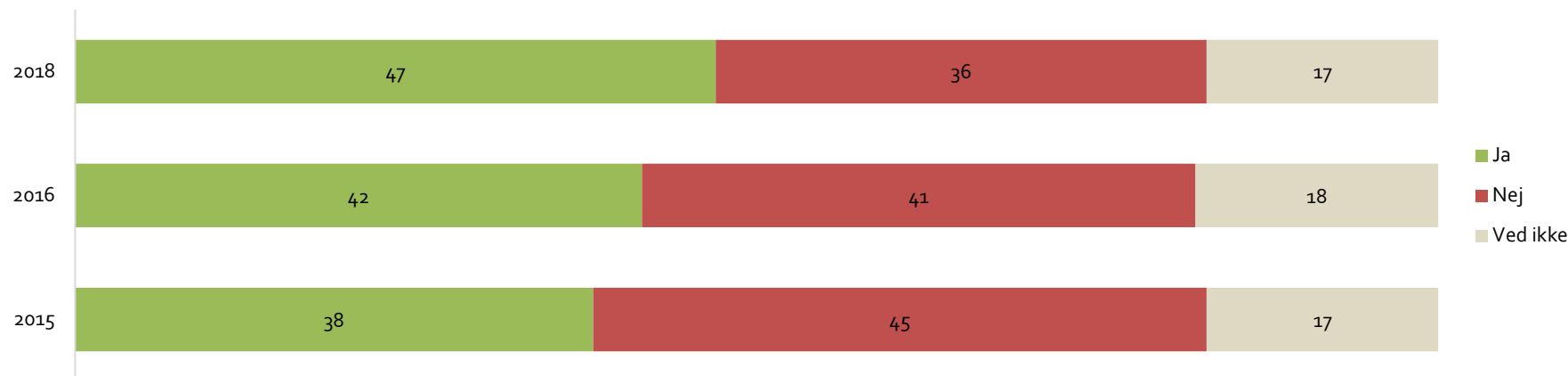

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - "Politikere bør indføre tiltag, der kan reducere klimapåvirkningen fra vores forbrug af mad, tøj, elektronik og andre forbrugsgoder, fx i form af afgifter, mærkning eller oplysningskampagner"

3. Hvad kan og vil danskerne selv gøre?

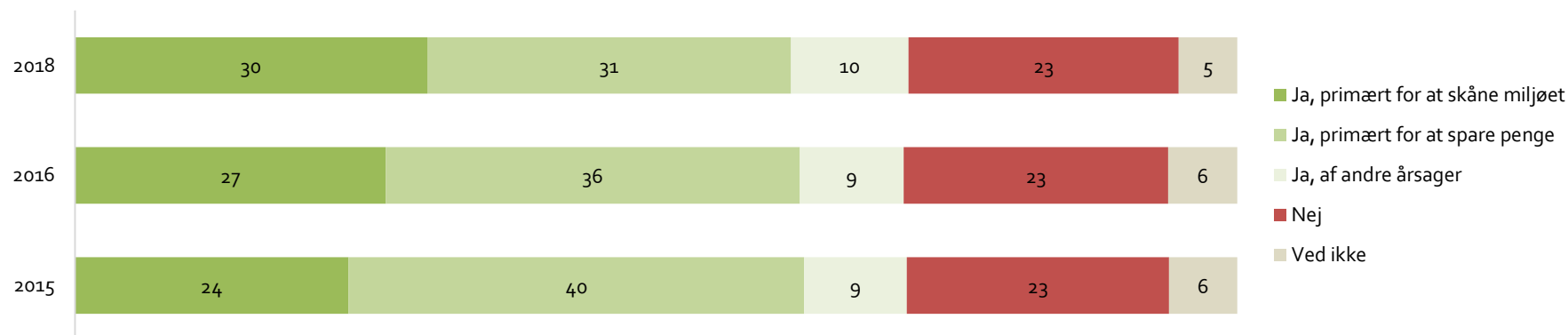
- 47 pct. svarer, at de inden for de seneste tre år har gjort noget med det primære formål at reducere sit eget bidrag til den globale udledning af drivhusgasser.
- Samtidig svarer 31 pct. at den primære årsag til miljøvenlige tiltag som efterisolering af boligen er økonomiske hensyn. Kun 30 pct. svarer, at miljøhensyn er den primære årsag.
- De mest populære klimatiltag er at sortere affald, have mindre madspild, altid at slukke for computer og/eller tv, tage cyklen og den kollektive trafik. Andelen som skærer markant ned i forbruget er kød er stadig stigende.
- De tiltag som vurderes at have størst effekt er at sortere affald, tage cyklen og den kollektive trafik, skifte bilen ud med elbil eller hybridbil, flyve mindre og have mindre madspild.
- 62 pct. svarer, at de i høj grad eller i nogen grad har svært ved at gennemskue, hvilke dagligvarer, der er mest klimavenlige.
- 55 pct. svarer, at de i mindre grad eller slet ikke forbinder forbruget af nye materielle goder som tøj, elektronik og boligudstyr med livskvalitet.
- 54 pct. mener, at det er nødvendigt at vi ændrer levevis for at begrænse klimaforandringerne, mens 24 pct. mener, at teknologi kan løse problemet uden at kræve større ændringer i vores levevis.
- 29 pct. er meget positivt eller positivt indstillede overfor brugen af nye fødevareteknologier som fx stamcellekød og genmodificerede planter som en vej til en mindre klima- og miljøbelastende fødevareproduktion.
- 27 pct. er helt eller delvist uenige i, at det er svært at få de nødvendige proteiner, vitaminer og mineraler med hovedsagelig plantebaseret mad.

3.1. Har du gjort noget for at mindske dit eget bidrag til udledning af drivhusgasser?

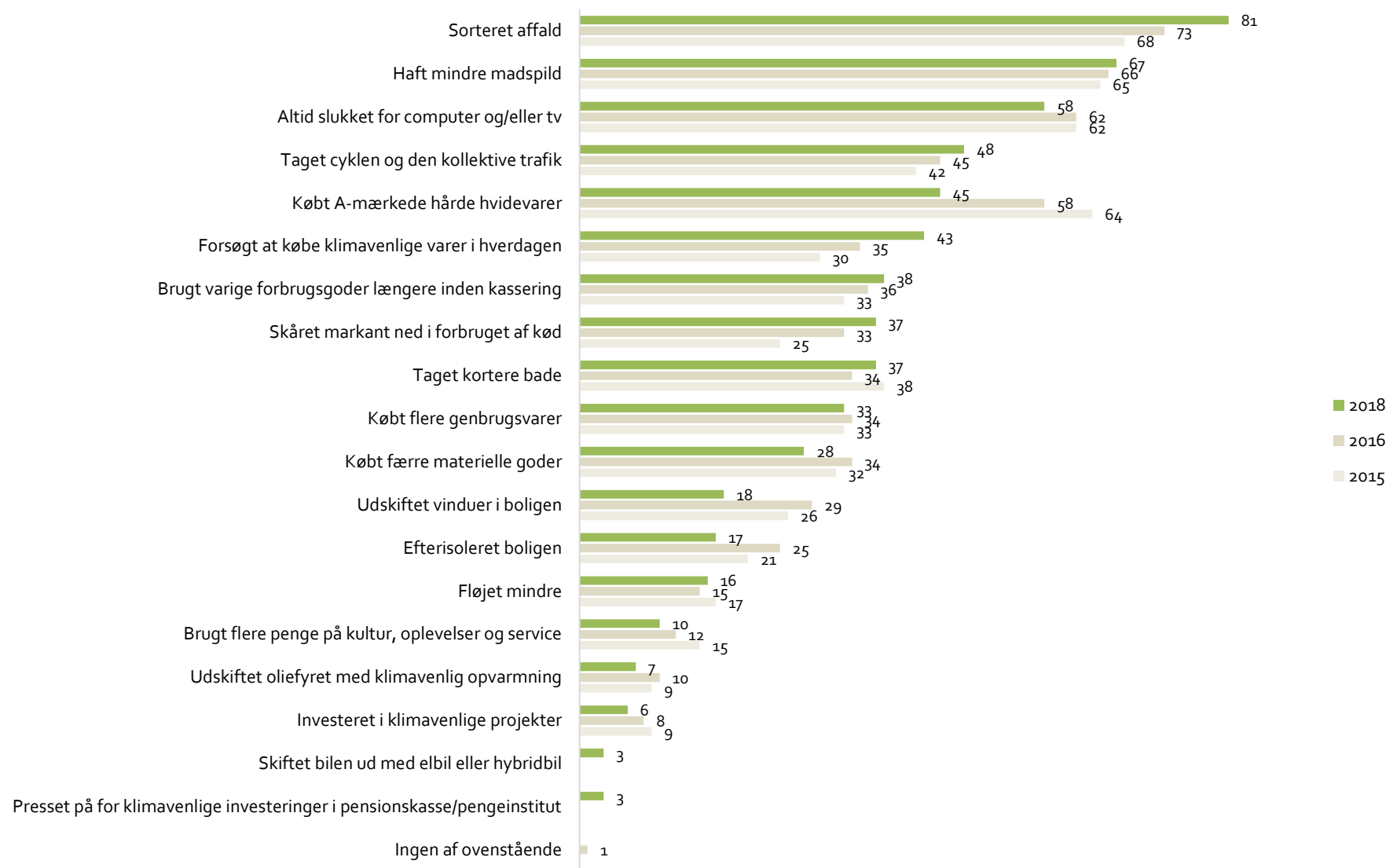
Har du inden for de seneste tre år gjort noget, med dét primære formål at reducere dit eget bidrag til den globale udledning af drivhusgasser?

3.2. Hvad er dit primære motiv for klimavenlige handlinger?

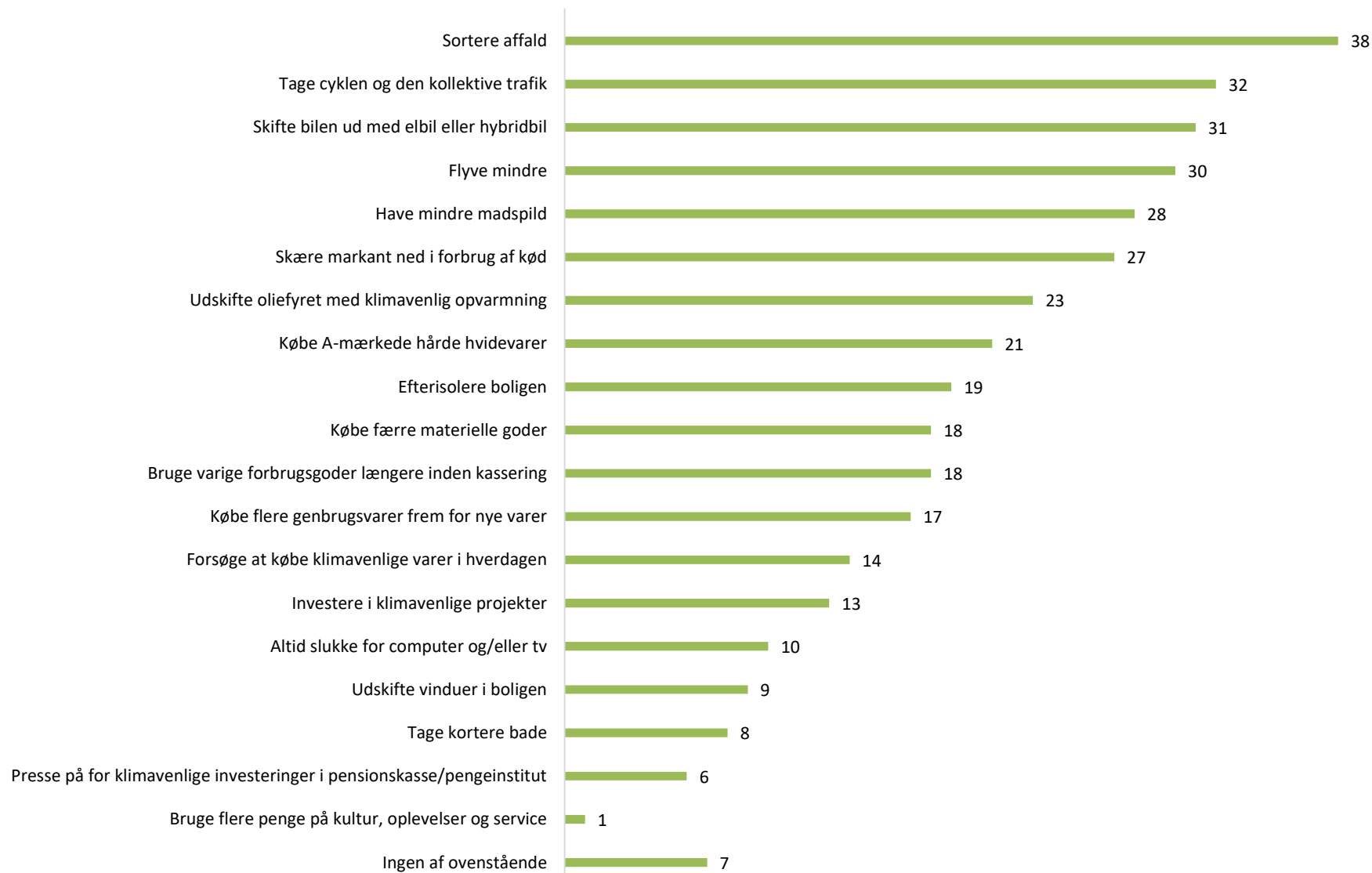
Har du inden for de seneste tre år efterisoleret din bolig, købt lavenergi hvidevarer, brugt mere kollektiv transport frem for bil, undgået brug af standby strøm eller foretaget andre miljøvenlige tiltag for enten at spare penge eller skåne miljøet?

3.3. Hvad har du gjort for at mindske udledningen af drivhusgasser?

Hvilke af følgende ting har du inden for de seneste tre år gjort for at mindske dit eget bidrag til den globale udledning af drivhusgasser? (Gerne flere svar) [Personer som inden for 3 år har gjort noget for at reducere udledning af drivhusgasser]

3.4. Hvilke tiltag tror du betyder mest for danskernes personlige udslip af drivhusgasser?

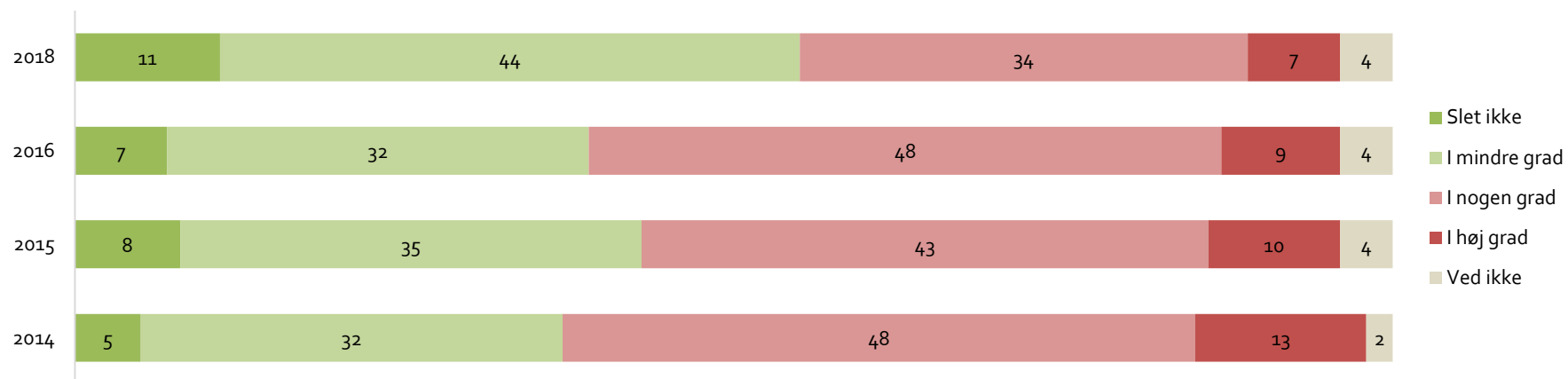
Spørgsmål: Hvilke af følgende klimatiltag tror du vil betyde mest for danskernes personlige udledning af drivhusgasser? (Max. fem svar)

3.5. Er det til at gennemskue, hvilke varer der er mest klimavenlige?

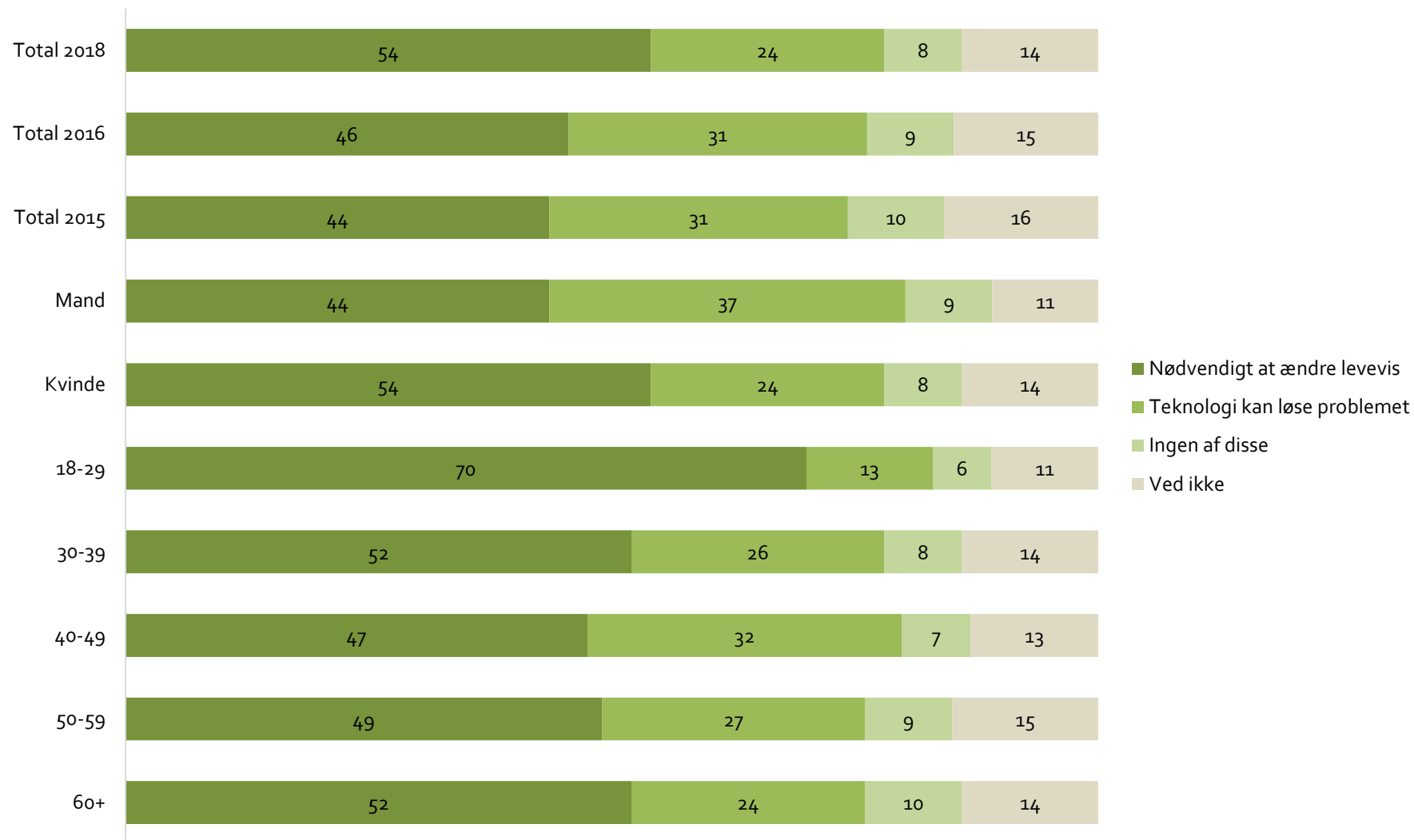
Hvor let eller svært synes du, det er at gennemskue, hvilke dagligvarer der er mest klimavenlige?

3.6. I hvor høj grad forbindes forbruget af nye materielle goder med livskvalitet?

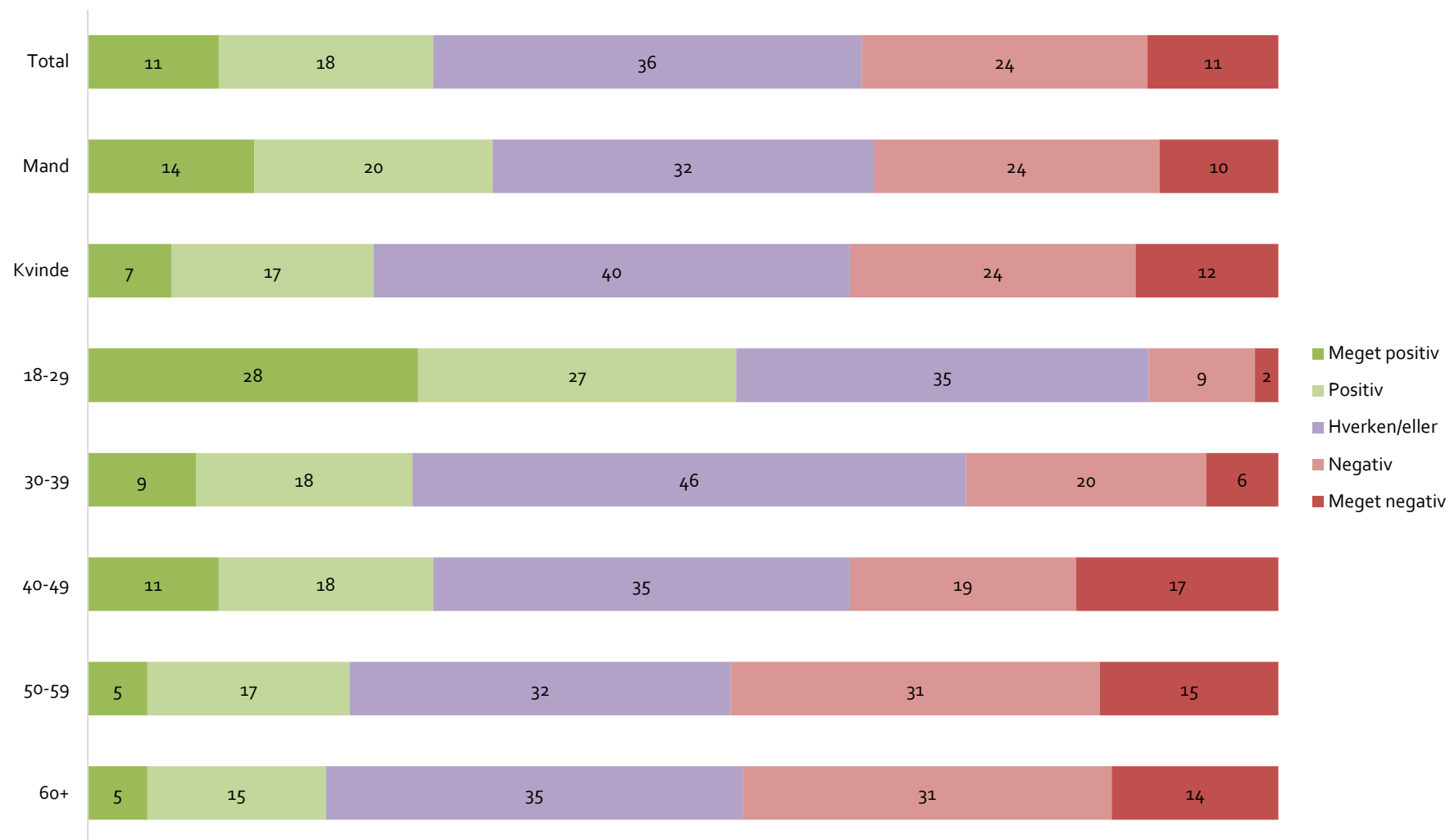
I hvilken grad forbinder du forbruget af nye materielle goder som tøj, elektronik og boligudstyr med livskvalitet?

3.7. Er det nødvendigt at ændre levevis eller kan teknologi løse klimaudfordringen?

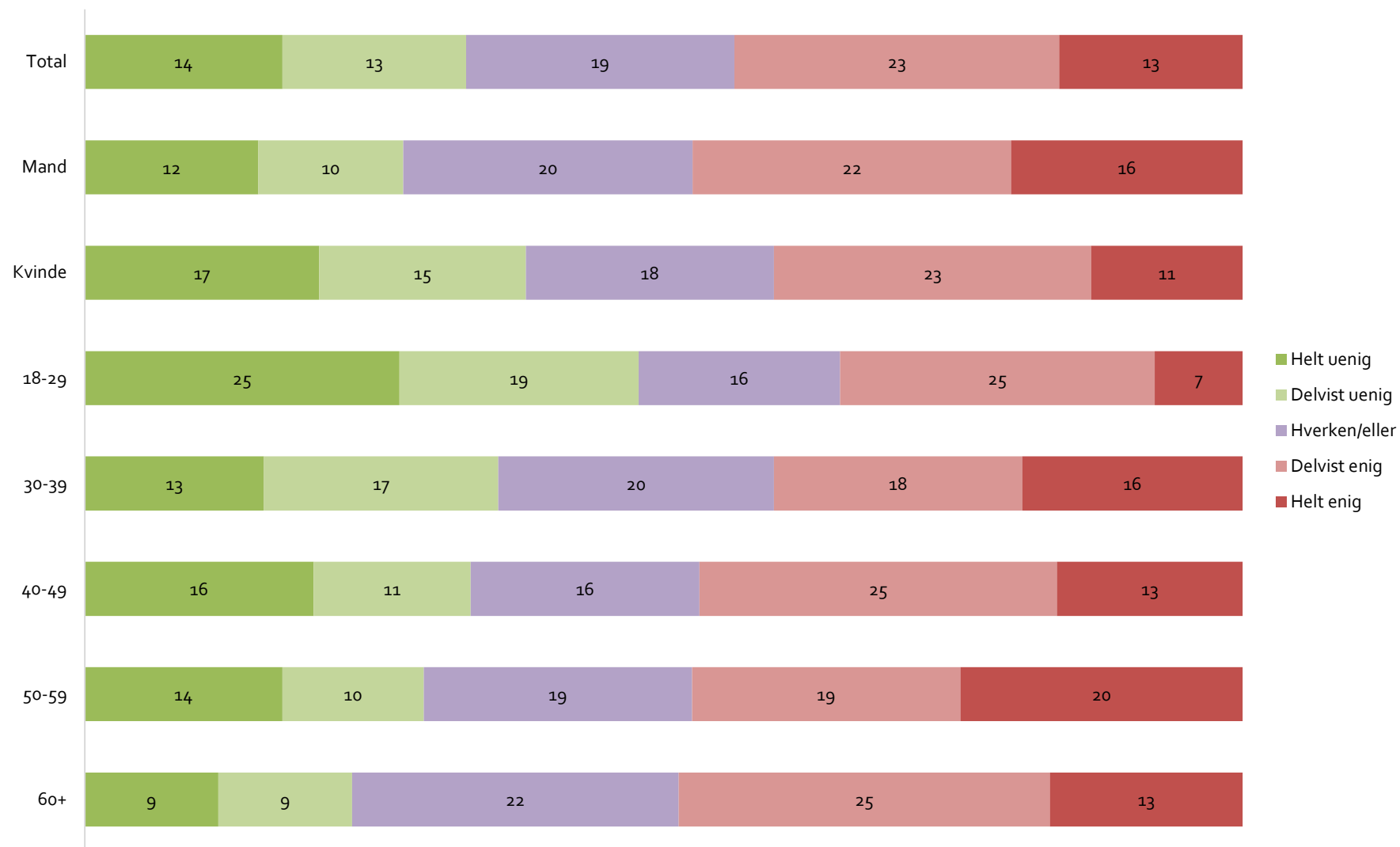
Spørgsmål: For at begrænse klimaforandringerne mener du så, at vi skal ændre måden vi lever på betydeligt eller kan teknologi løse problemet uden at kræve større ændringer i vores levevis?

3.8. Er du positivt eller negativt indstillet overfor brugen af nye fødevareteknologier?

Er du positivt eller negativt indstillet overfor brugen af nye fødevareteknologier som fx stamcellekød og genmodificerede planter som en vej til en mindre klima- og miljøbelastende fødevarereproduktion?

3.9. Er det svært at få den nødvendige næring med hovedsagelig plantebaseret mad?

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Det er svært at få de nødvendige proteiner, vitaminer og mineraler med hovedsagelig plantebaseret mad.

Kilder

Holdningsundersøgelse blandt 1076 respondenter i Analyse Danmarks DK-Panel i perioden 30. maj til 12. juni 2018

CONCITO (2016): Klimabarometeret 2016

CONCITO (2015): Klimabarometeret 2015

CONCITO (2014): Klimabarometeret 2014

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

CONCITO er en uafhængig tænketank, der formidler klimaviden og -løsninger til politikere, erhvervsliv og borgere.

Vores formål er at medvirke til en lavere udledning af drivhusgasser og en begrænsning af skadevirkningerne af den globale opvarmning.